

PRŮVODCE OČKOVÁNÍM

System očkování v ČR

Očkovací kalendář

Sankce a represe

Co byste měli vědět, než
půjdete na očkování

Pro volbu

název: **Průvodce očkováním**
vydalo: **Pro volbu – iniciativa za svobodné
rozhodování o zdraví**
autoři: **Alice Pelikánová, Monika Málková**
e-mail: **info@provolbu.cz**
web: **ProVolbu.cz**
Vydání první (září 2018) 97 stran

Vyloučení odpovědnosti

Veškeré informace v této e-knize slouží pouze k informačním a vzdělávacím účelům. Informace zde uvedené nejsou lékařským doporučením. Autoři nepřebírají odpovědnost za případné škody.

Proč vznikla tato e-kniha: Informovanost rodičů o povinném očkování dětí v ČR je stále velmi nízká. V této e-knize proto najdete na jednom místě odpovědi na ty nejčastější otázky, které rodiče kladou. Po jejím přečtení se budete orientovat v otázkách právního zakotvení povinnosti očkování, sankcích a represí a v očkovacím kalendáři. Najdete v ní také ve stručnosti rizika očkování a na co poukazují jeho kritici i čemu je vhodné při očkování věnovat pozornost.

Kdo jsme: Iniciativa Pro volbu je zájmové sdružení rodičů a jejich příznivců. Ve svém volném čase se jako občané této země věnujeme otázkám a problémům, které pálí nejen nás, ale mnoho dalších rodičů. Naším cílem je zrušení politicky motivovaných

diskriminačních represí vůči nekompletně očkováným dětem a zvýšení informovanosti rodičů o očkování.

Co chceme a co děláme: Chceme změnit restriktivní politiku očkování v ČR. Jednáme s politiky, sledujeme dění na politické scéně v oblasti očkování, přinášíme aktuální informace z oblasti očkování na našem webu, děláme předvolební průzkumy, analyzovali jsme zavedení represí vůči nekompletně očkováným dětem, uveřejnili vývoj očkovacího kalendáře a mnoho dalšího. Uvítáme jakoukoli podporu od všech, kteří mají stejné zájmy a cíle jako my. Více o tom, kdo jsme a co děláme najdete na [našem webu](#).

Doporučení, náměty a připomínky k této e-knize nám prosím pište prostřednictvím našeho [kontaktního formuláře](#).

Pokud chcete dostávat informace o aktualizacích této e-knihy, [zaregistrujte se](#) k odběru novinek na našem webu, pokud jste to ještě neudělali.

Podpořit nás můžete i finančně. Pokud sdílíte [naše cíle](#) a e-kniha je pro vás užitečná, budeme si vážit libovolných částek na provoz naší iniciativy, **děkujeme!**

Číslo našeho účtu: **2101483987/2010.**

Obsah

Úvod aneb o čem a pro koho průvodce očkováním je.....5

ČÁST PRVNÍ

1. Povinné očkování v ČR.....9

1. Zákon a vyhláška.....10

2. Proti čemu se v ČR očkuje povinně.....11

Hexavakcína.....11

Čím nahradit hexavakcínu.....14

Vakcína MMR proti spalničkám, příušnicím a
zarděnkám.....14

Přeočkování.....16

3. Pokuty a omezení pro nekompletně očkované děti.....17

4. Je povinnost očkování v ČR v souladu s Ústavou?.....18

2. Očkovací kalendář.....20

1. Očkovací kalendář podle vyhlášky.....21

Hexavakcína.....21

Vakcína MMR.....22

2. Změna očkovacího kalendáře od roku 2018.....23

3. Očkování předčasně narozených dětí.....25

3. Alternativní (odložený) očkovací kalendář.....26

1. Odložený očkovací kalendář pro hexavakcínu.....27

Odklad podle vyhlášky.....27

Odklad podle příbalového letáku.....28

Odklad v případě nežádoucích účinků.....29

Očkování starších dětí.....30

Maximální intervaly očkování.....31

2. Odložený očkovací kalendář pro vakcínu MMR.....32

Odklad podle vyhlášky.....32

Odklad podle příbalového letáku.....32

3. Přeočkování.....33

Přeočkování mezi 5. - 6. rokem.....33

Přeočkování mezi 10. - 11. rokem.....34

Kontraindikace.....35

**4. Sankce a omezení při odložení nebo odmítnutí
očkování.....37**

1. Neproplacení povinného očkování pojišťovnou.....	38
2. Pokuta.....	39
Jak se bránit?.....	40
3. Hlášení na “sociálku” (OSPOD).....	40
Jak se bránit?.....	41
4. Nepřijetí do mateřské školy.....	42
Jaká jsou řešení?.....	44
5. Zákaz účasti na školách v přírodě, táborech a jiných zotavovacích akcích.....	45
Jaká jsou možná řešení?.....	46
6. Plavání a příměstské tábory.....	48
Plavání.....	49
Příměstské tábory.....	49
7. Odmítnutí péče pediatra, nastřelení náušnic.....	50
Odmítnutí péče pediatra.....	50
Náušnice.....	51
8. Absurdita represí vůči nekompletně očkováným dětem	51
5. Informovaný souhlas.....	53
1. Ke každému očkování je třeba informovaný souhlas..	54
2. Negativní reverz při odkladu/ odmítnutí očkování.....	55
3. Když se rodiče na očkování svého dítěte neshodnou. .	57
6. Očkování doporučené (dobrovolné).....	58
1. Očkování dobrovolná hrazená pojišťovnou.....	59
2. Očkování nehrazená.....	60
ČÁST DRUHÁ	
7. Co byste měli vědět, než půjdete na očkování.....	62
1. Očkování z hlediska kritiky.....	63
Neinformovanost.....	65
Složení a kontaminace vakcín.....	68
Hliník.....	71
Účinnost vakcín a koncept kolektivní imunity.....	73
Studie bezpečnosti vakcín.....	77
Studie porovnávající zdraví očkováných a neočkováných dětí.....	78

Snížení úmrtnosti na infekční onemocnění.....	79
Nežádoucí účinky a reakce.....	82
Apel na očkující rodiče.....	84
8. Co byste měli vědět, pokud se rozhodnete neočkovat.	86
1. Morální principy neočkování.....	88
2. Jak zvládat očkovatelné infekce.....	89
Kam se obrátit pro další informace:.....	94

Úvod aneb o čem a pro koho průvodce očkováním je

Jistě budete souhlasit s tím, že každý – ať už rodič dítěte nebo kdokoli, kdo se chystá na očkování – by měl být alespoň zevrubně obeznámen s tím, co tento zákrok vlastně obnáší. Očkování představuje invazivní úkon, při němž dochází k aplikaci očkovací látky přímo do těla jedince. A právě proto, že tento úkon není z principu bez rizik, by o něm měli být především rodiče malých dětí dostatečně informováni. Přestože se informovanost rodičů i veřejnosti za poslední roky do určité míry zlepšila, stále je očkování tématem, které rozděluje společnost a jehož kritika je široce odmítána. Informovanost o očkování nepředstavuje jednostranné uvedení přínosů očkování a zamlčování, nebo dokonce odmítání rizik. Podle našeho přesvědčení jsou rodiče svobodnými bytostmi, kteří jsou schopni se o očkování rozhodnout sami podle svého nejlepšího uvážení pro své jedinečné dítě. Ostatně tak je tomu ve většině zemí Evropy.

K informovanosti o očkování nedílně patří znalost právní úpravy, očkovacího kalendáře a sankcí a represí v případě, že povinný očkovací kalendář rodiče nesplní

do puntíku tak, jak určuje Ministerstvo zdravotnictví ve vyhlášce o očkování. Znat svá práva a možnosti je základním předpokladem k tomu, aby se rodiče v této problematice orientovali a mohli se rozhodnout o očkování svého dítěte podle svého nejlepšího rodičovského uvážení. A právě tyto informace vám v naší e-knize přinášíme.

Náš průvodce očkováním je určen především těm rodičům, kteří z nejrůznějších důvodů zvažují přínosy a rizika jednotlivých očkování pro své dítě, chtějí znát podrobnosti o očkovacím kalendáři, právní úpravě, možnostech odkladu očkování a co jim hrozí v případě, že povinné očkování nesplní. Je určen jak rodičům ještě neočkovaných dětí, tak těm, kteří u svých dětí zaznamenali nežádoucí účinky očkování a zvažují, jak v očkování svého dítěte pokračovat dál. E-kniha je určena všem, kteří chtějí mít přehled především o povinném očkování dětí v ČR.

Naše e-kniha si neklade za cíl postihnout všechny oblasti a problémy, na které mohou rodiče narazit. Najdete zde odpovědi na ty nejčastější a nejběžnější otázky a problémy, kterým rodiče čelí v případě, kdy se rozhodli vzít odpovědnost za očkování svých dětí do vlastních rukou. Pokud jste se ocitli v situaci, s níž si nevíte rady a nenacházíte odpověď, je třeba ji řešit

individuálně. Na konci e-knihy najdete odkazy, kam se můžete obrátit o pomoc.

Mnoho informací o systému očkování jsme již uveřejnili na našich webových stránkách [ProVolbu.cz](https://www.provolbu.cz). Abychom zde vše znovu neopakovali, uvádíme v jednotlivých kapitolách odkazy na články, kde najdete další informace k tématu. Na našich stránkách také najdete přehledné tabulky [očkovacího kalendáře](#), [právní úpravy očkování](#) a [vývoje očkovacího kalendáře](#) za posledních několik generací.

První část knihy je věnována právní úpravě, očkovacímu kalendáři, sankcím a represím a informovanému souhlasu. Druhá část ve stručnosti představuje očkování z hlediska kritiky a rizik, která z něho mohou vyplývat, s odkazy na další literaturu. Na konci najdete i kapitolu o tom, na co byste neměli zapomenout, pokud se rozhodnete své dítě neočkovat.

Doufáme, že kniha pro vás bude přínosem a přispěje k lepší informovanosti rodičů o očkování v ČR.

ČÁST PRVNÍ

Systém očkování v ČR
Očkovací kalendář
Sankce a represe

KAPITOLA PRVNÍ

Povinné očkování v ČR

Obsah kapitoly:

1. Zákon a vyhláška
2. Proti čemu se v ČR očkuje povinně
 - Hexavakcína
 - Čím nahradit hexavakcínu
 - Vakcína MMR (Priorix)
 - Přeočkování
3. Pokuty a omezení pro nekompletně očkované děti
4. Je povinnost očkování v ČR v souladu s Ústavou?

V první kapitole se podíváme na právní úpravu očkování v ČR. Dozvíte se, v jakém zákoně je stanovena povinnost, kde je vymezen očkovací kalendář, jaké jsou sankce za nesplnění povinnosti, tedy jaké hrozí pokuty a jaká další omezení v případě, že dítěti chybí některá z povinných očkování. Uvádíme pouze stručný přehled, další podrobnosti, citace zákonů a vyhlášky najdete v našem článku [Právní úprava očkování v České republice](#) na našem webu.

1. Zákon a vyhláška

V ČR je povinné očkování nařízeno **zákonem**. Povinnost upravuje zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně **veřejného zdraví**. Povinnost podrobit se očkování stanovuje § 46 tohoto zákona a mají se mu podorobit všechny osoby s trvalým pobytem v ČR a cizinci pobývající v ČR více než 90 dní. Zákon nařizuje pouze povinnost očkování, **proti jakým nemocem a kdy má být dítě naočkováno stanovuje vyhláška**.

Tento zákon dále upravuje **sankce za nesplnění povinného očkování** (pokuta) a **omezení pro děti, jimž povinné očkování chybí** (omezení přístupu do mateřských škol, na školy v přírodě a zotavovací akce). Podrobněji o sankcích a omezeních se dozvíte ve čtvrté kapitole **Sankce a omezení při odložení nebo odmítnutí očkování**.

Proti jakým infekčním nemocem je očkování povinné a v jakých termínech je třeba dítě naočkovat, stanoví **vyhláška č. 537/2006 Sb., o očkování proti infekčním nemocem**, kterou vydává Ministerstvo zdravotnictví. Dětské lékaři se touto vyhláškou řídí. Vyhláška tedy upravuje **očkovací kalendář**. V ČR se povinně očkuje celkem proti 9 nemocem.

2. Proti čemu se v ČR očkuje povinně

Hexavakcína

Vyhláška ukládá, aby bylo dítě naočkováno proti šesti nemocem současně tzv. **hexavakcínou**. To je vakcína, která obsahuje antigeny (částičky nemocí) **šesti** (hexa = šest) **infekčních chorob v jedné dávce očkování zároveň**. Těchto šest nemocí je (v závorkách mezinárodní zkratky):

- záškrt (D)
- tetanus (T)
- černý kašel (P)
- obrna (IPV)
- hemofilus influenzae b (Hib)
- žloutenka typu B (Hep B)

První tři vyjmenované nemoci a Hib jsou bakteriálního původu, obrna a žloutenka virového původu.

Hexavakcínou se provádí tzv. primární nebo základní očkování dětí. Jde o **vakcínu určenou pouze malým dětem**. K přeočkování starších dětí nebo dospělých se používají vakcíny s nižším obsahem antigenů i pomocných látek.

Tento typ vakcíny patří mezi tzv. **inaktivované nebo subjednotkové vakcíny**. Obsahuje buď umrtvené

bakterie nebo viry nebo pouze jejich částčky. Ty samy nedokážou vyvolat imunitní odpověď, proto musí vakcína obsahovat i pomocnou látku (adjuvans). Ve většině současných vakcín se používají adjuvans ve formě **solí hliníku**, které stimulují imunitní systém a vyvolávají zánětlivou reakci v organismu. Právě hliník jakožto látka, která spouští imunitní reakci v těle, je jedním z hlavních podezřelých z nežádoucích účinků těchto vakcín.

Než byla zavedena hexavakcína do povinného očkovacího kalendáře v r. 2007, očkovalo se čtyřsložkovou vakcínou proti tetanu, záškrtu, černému kašli a hemofilu *influenzae b* (DTaP Hib). Živá vakcína proti obrně a vakcína proti žlutence typu B se podávala zvlášť. **Před rokem 2000**, kdy byla zavedena nová vyhláška o očkování, se z těchto šesti infekcí **povinně očkovalo pouze proti tetanu, záškrtu, černému kašli a obrně.**

Přehlednou tabulku, jak vypadá **očkovací kalendář dnes v porovnání s očkováním rodičů a prarodičů** najdete v článku [Vývoj očkovacího kalendáře aneb „My jsme byli taky očkováni!“](#) na našem webu.

Od roku 2018 je k plošnému očkování kojenců a batolat k dispozici již jen jedna hexavakcína, a to **Hexacima** (výrobce Sanofi Pasteur). Dříve plošně používaná

hexavakcína **Infanrix hexa** (výrobce GSK) je od tohoto roku určena pouze předčasně narozeným dětem. Více se dozvíte v našem článku [Od nového roku se budou kojenci očkovat pouze vakcínou Hexacima](#) na našem webu.

Schéma očkování hexavakcínou najdete v následující kapitole **Očkovací kalendář**. O nemocech, proti kterým se očkuje hexavakcínou, se více dozvíte na stránkách společnosti [Poočkování](#).

Pouze **hexavakcína je proplácena z veřejného zdravotního pojištění**. Pokud se rodiče rozhodnou, že své dítě nechají naočkovat jinou vakcínou, musí si ji uhradit sami. Méněsložkové vakcíny jsou hrazeny pouze na doporučení lékaře, např. u dětí, které měly nežádoucí účinky po hexavakcíně.

V současnosti je nabídka méněsložkových vakcín pro povinné očkování velmi výrazně omezena. To může souviset i s tím, že distribuci povinně očkovaných vakcín v ČR provádí pouze jediný distributor. Více se dozvíte v článku [Ministerstvo zdravotnictví přiznává slabý vliv na očkování v ČR](#) na našem webu.

Čím nahradit hexavakcínu

V několika minulých letech byla dostupná **pětisložková vakcína Pediacel** bez složky proti žloutence typu B. O tuto vakcínu byl velký zájem, rodiče byli ochotni za ni zaplatit. V polovině roku 2017 však byla distribuce této vakcíny v ČR ukončena a možnosti rodičů zvolit jinou vakcínu se zmenšily. Ještě před ukončením dodávek Pediacelu byla ukončena výroba čtyřsložkové vakcíny Infanrix Hib (DTaP Hib).

Pokud se rodiče chtějí **vyhnout hexavakcíně**, ale naočkovat všechna povinná očkování, mohou požádat trojsložkovou vakcínu Infanrix (DTaP), Hiberix (Hib), Imovax polio (IPV) a Engerix (Hep B). Všechny tyto vakcíny si však musejí uhradit sami, jelikož jde o nahrazení hexavakcíny na vlastní žádost.

Vakcína MMR proti spalničkám, příušnicím a zarděnkám

Vyhláška dále ukládá, aby bylo dítě očkováno proti dalším třem infekčním nemocem: **spalničkám, příušnicím a zarděnkám**. Pro toto očkování je dostupná pouze jediná vakcína s obchodním názvem Priorix.

Zkratka MMR znamená v angličtině M-measles (spalničky), M-mumps (příušnice) a R-rubeola

(zarděnky). Jde o tzv. **“živou” trojvaksinu**, která obsahuje **oslabené živé viry** těchto tří nemocí zároveň. Jednosložkové vakcíny proti těmto nemocem u nás v současnosti nejsou dostupné. Před zavedením trojvaksinu se proti těmto nemocem očkovalo jedno- nebo dvousložkovými vakcínami.

Tato vakcína **nesmí být podána dětem s oslabeným imunitním systémem, tzv. imunodeficitem**. Tím, že tato vakcína obsahuje živé oslabené viry, se její působení více blíží přirozenému prodělání nemocí. Aplikováním infekce do svalů se však obcházejí veškeré přirozené obranné mechanismy těla, proto musí být viry ve vakcíně dostatečně oslabené, aby nevyvolaly těžké formy onemocnění. O nemocech ve vakcíně MMR se více dozvíte na stránkách společnosti [Poočkování](#).

Schéma očkování vakcínou MMR najdete v následující kapitole **Očkovací kalendář**.

Přeočkování

Po základním očkování v kojeneckém a batolecím věku se v pozdějším věku dítěte provádí tzv. **přeočkování**. Jde o tzv. **posilovací (booster) očkování**. Ochrana navozená očkováním trvá pouze omezenou dobu, proto byla postupně do dětského očkovacího kalendáře

zaváděna přeočkování, aby se doba ochrany prodloužila.

V současném očkovacím kalendáři jsou stanovena **dvě přeočkování**: v předškolním věku mezi 5. - 6. rokem a po desátém roce věku dítěte. Očkuje se trojsložkovými nebo čtyřsložkovými vakcínami proti tetanu, zášrktu, černému kašli a po desátém roce i proti obrně. **V předškolním věku bylo od r. 2018 zavedeno i očkování druhou dávkou vakcíny proti spalničkám, příušnicím a zarděnkám. Druhá dávka očkování touto vakcínou ve věku batolecím byla zrušena. Došlo tedy k posunu druhé dávky o několik let.** K tomuto přesunu došlo z důvodu velmi rychle vyprchávající navozené ochrany proti příušnicím.

Pro přeočkování jsou určeny “slabší” vakcíny s nižším obsahem antigenů i pomocných látek. Více informací k těmto posilovacím vakcínám viz kapitola **Očkovací kalendář**.

3. Pokuty a omezení pro nekompletně očkované děti

Pokud není povinné očkování dítěte provedeno na přání rodičů do termínů stanovených vyhláškou, dopouštějí se rodiče **přestupku**. Rodičům, jejichž dítě

není očkováno v souladu s vyhláškou, hrozí **pokuta až 10 tisíc korun** každému z nich.

Podle § 50 zákona o ochraně veřejného zdraví mateřské školy, dětské skupiny i školky soukromé, které jsou registrované v rejstříku škol a školských zařízení a pobírají dotace od státu, **mohou přijmout pouze dítě, které je plně očkované, má kontraindikaci k očkování nebo má doklad, že je proti povinně očkovaným nákazám imunní. To neplatí tam, kam je docházka povinná.** Očkování tedy není vyžadováno pro povinnou školní docházku a pro poslední povinný předškolní ročník v mateřských školách. Povinný předškolní ročník se týká těch dětí, které do 31. 8. dovrší věku 5 let.

V případě přijetí dítěte, které nesplňuje uvedené podmínky, hrozí **mateřským školám** pokuta. Školka ale zároveň nesmí dostat takovou pokutu, která by pro ni byla likvidační. Obvyklá výše pokuty se pohybuje v řádu jednotek až několika desítek tisíc korun.

§ 9 zákona o ochraně veřejného zdraví upravuje podmínky pro **školy v přírodě, tábory a další zotavovací akce.** I pro ně platí, s výjimkou specifických podmínek pro zotavovací akce, že na ně může škola vyslat pouze dítě, které je plně očkované,

má kontraindikaci nebo doklad, že je vůči povinně očkovaným nákazám imunní.

§ 92k zákona o ochraně veřejného zdraví vyjmenovává **pokuty a jejich výši** v případě nesplnění podmínek povinného očkování.

Jak je možno postupovat, pokud vaše dítě nesplňuje podmínku povinných očkování, se dozvíte ve čtvrté kapitole **Sankce a omezení při odložení nebo odmítnutí očkování.**

4. Je povinnost očkování v ČR v souladu s Ústavou?

Proti očkovací povinnosti, sankcím a represím vůči neočkovaným nebo nedoočkovaným dětem podalo již několik rodičů v ČR soudní žalobu na stát. Ke dvěma žalobám vydal Ústavní soud (ÚS) v roce 2015 své verdikty. Podle nich je povinnost očkování i pokuty a omezení přístupu neočkovaných nebo nedoočkovaných dětí do mateřských škol apod. v souladu s Ústavou. Proti verdiktům se ale ohradila **soudkyně Ústavního soudu Kateřina Šimáčková**, která k oběma verdiktům ÚS vydala tzv. **odlišné stanovisko**. Ve svém brilantním právním rozboru dochází k **závěru, že povinnost očkování i sankce a represe jsou protiústavní a**

Ústavní soud rozhodoval politicky. Obě odlišná stanoviska najdete na našem webu:

- [Odlišné stanovisko soudkyně Kateřiny Šimáčkové k výroku i odůvodnění nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 16/14](#)
- [Odlišné stanovisko soudkyně Kateřiny Šimáčkové k výroku i odůvodnění nálezu Ústavního soudu České republiky sp. zn. Pl. ÚS 19/14](#)

Šest “očkovacích” případů z ČR dokonce čeká na verdikt Evropského soudu pro lidská práva. Jmenovatel je společný – udělená pokuta za odmítnutí přeočkování svých dětí nebo nepřijetí dětí do mateřské školy z důvodu nesplnění podmínky očkování a dovolávání se porušení Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod Českou republikou. Podrobnosti najdete na našem webu v článku [Před Evropským soudem pro lidská práva stojí 6 stížností proti České republice kvůli očkování.](#)

KAPITOLA DRUHÁ

Očkovací kalendář

Obsah kapitoly:

1. Očkovací kalendář podle vyhlášky
Hexavakcína
Vakcína MMR
2. Změna očkovacího kalendáře od roku 2018
3. Očkování předčasně narozených dětí

Podobu dětského očkovacího kalendáře vytváří Ministerstvo zdravotnictví ve vyhlášce o očkování proti infekčním nemocem. Určuje, jaké vakcíny a v jakém věku se budou dětem podávat. Stanovuje hranice, do jakého věku má být očkování provedeno. Pokud do těchto termínů rodiče nenechají své dítě naočkovat z vlastní vůle, dopouštějí se přestupku. V souladu s údaji v příbalových letácích lze očkovat vakcínami pro povinné očkování i v pozdějším věku, než ukládá vyhláška. Tabulku očkovacího kalendáře a další podrobnosti najdete v článku [Očkovací kalendář 2018, intervaly očkování](#) na našem webu.

Poznámka: Schéma očkování pro hexavakcínu obecně v zásadě platí i pro jiné vakcíny pro základní očkování se složkami proti tetanu, záškrtu a černému kašli.

1. Očkovací kalendář podle vyhlášky

Hexavakcína

Podle **vyhlášky** je třeba v souladu s údaji v příbalovém letáku k vakcíně (SPC = souhrn údajů o přípravku/summary of product characteristics, dále jen SPC) provést očkování hexavakcínou takto:

- 1. dávka: **2 měsíce** věku dítěte (od 9. týdne)
- 2. dávka: **4 měsíce** věku dítěte
- 3. dávka: **11 - 13 měsíců** věku dítěte

Od roku 2018 je u nás pro hexavakcínu plošně zavedeno **očkovací schéma 2+1, tedy celkem 3 dávky očkování**. První dvě dávky základního očkování se podají s minimálně dvouměsíčním rozstupem a třetí dávka přeočkování hexavakcínou se podá nejdříve 6 měsíců po dávce druhé.

Očkování hexavakcínou má být podle **vyhlášky** a **příbalového letáku (SPC)** k vakcíně zahájeno nejdříve v 9 týdnech věku. Podle **vyhlášky** má být provedeno **nejpozději do 13. měsíce věku** dítěte. Horní hranici,

kdy nejpozději může být toto očkování provedeno, **výrobce vakcín v SPC neuvádí**. Obecně se za horní hranici **považuje údaj**, do jakého věku byly u vakcíny provedeny testy účinnosti a bezpečnosti. U Hexacimy proběhly testy u dětí pouze do **24 měsíců věku**, u Infanrixu hexa do **36 měsíců věku**. Podle stanoviska České vakcinologické společnosti ale může být vakcína podána i dětem starším až do 6 let věku dítěte. Více v kapitole **Očkování starších dětí**.

Vakcína MMR

Očkování vakcínou MMR má být podle vyhlášky zahájeno od prvního dne **13. měsíce** věku dítěte a provedeno má být nejpozději do dovršení **18 měsíců** věku dítěte. Podle **SPC nemá vakcína MMR uvedenou horní hranici**, toto očkování se podává v dětství i v dospělosti. V ČR je dostupná jediná vakcína MMR s obchodním názvem Priorix.

Celé očkování dvou dávek vakcíny proti spalničkám, příušnicím a zarděnkám vakcínou MMR má být dle vyhlášky provedeno takto:

- 1. dávka: **12 – 18 měsíců** věku dítěte
- 2. dávka: **5 – 6 let** věku dítěte

Podle přechodného ustanovení vyhlášky, které se týká dětí rozočkovanych vakcínou MMR v roce 2017, se zatím ještě nepodaná druhá dávka této vakcíny odsouvá od začátku r. 2018 na 5 – 6 let věku dítěte.

Upozornění: Do roku 2017 se první dávka vakcíny MMR podávala nejdříve **až 1. den 15. měsíce** věku dítěte.

2. Změna očkovacího kalendáře od roku 2018

V roce 2018 došlo ke změně očkovacího kalendáře. Pro hexavakcínu bylo zavedeno šetrnější **třídávkové schéma očkování 2+1**, po kterém rodiče i odborníci již dlouho volali. Toto kratší schéma očkování se běžně dlouhodobě používá v mnoha zemích Evropy a do začátku 90. let 20. století se jím očkovalo i u nás.

Do konce roku 2017 se plošně očkovalo ve čtyřdávkovém schématu 3+1 s měsíčními rozestupy mezi prvními třemi dávkami. Pokud si rodiče neřekli o třídávkové očkovací schéma, dítě dostalo automaticky čtyři dávky vakcíny. Dítě očkované kratším schématem hexavakcíny 2+1 mohlo být oficiálně od roku 2015 přijato do mateřské školy.

Čtyřdávkové schéma 3+1 zůstalo zachováno pro předčasně narozené děti. Více se dozvíte v následující podkapitole **Očkování předčasně narozených dětí**.

I vakcínou MMR proti spalničkám, příušnicím a zarděnkám se před rokem 2018 očkovalo jinak. První dávka vakcíny mohla být podle vyhlášky podána nejdříve od 15. měsíce věku dítěte a horní hranice pro její podání nebyla vůbec stanovena. Druhá dávka se podle vyhlášky podávala 6 – 9 měsíců po dávce první zpravidla mezi 21. - 25. měsícem věku dítěte. Od roku 2015 stačila k přijetí dítěte do mateřské školy pouze jedna dávka vakcíny MMR.

V ČR nově zavedené podání druhé dávky MMR až 4 – 5 let po podání dávky první je běžné i v mnoha jiných zemích. Ministerstvo zdravotnictví odůvodnilo odsunutí druhé dávky vakcíny MMR snahou o prodloužení ochrany proti příušnicím. Měření hladin protilátek i každoroční epidemie příušnic ukazují, že ochrana proti příušnicím navozená touto vakcínou je nedostatečná a velmi brzy vyprchává.

Podrobnosti k problémům, které vyvolává očkování vakcínou MMR proti třem virovým infekcím zároveň, naleznete v argumentaci k [Petici za dobrovolnost očkování proti spalničkám, příušnicím a zarděnkám](#).

3. Očkování předčasně narozených dětí

Přes změnu schématu základního očkování hexavakcínou ze 3+1 na 2+1 zůstalo čtyřdávkové schéma podle vyhlášky doporučeno pro předčasně narozené děti. Lékaři a vakcinologové argumentují, že tyto děti jsou více náchylné k infekcím a je třeba jim zajistit maximální ochranu očkováním. Na druhou strahu jsou právě tyto děti více zranitelné a může hrozit vyšší riziko vážných nežádoucích účinků. Zároveň může být očkování nedonošených dětí méně účinné. Podrobnější informace k očkování nedonošenců najdete ve druhé části článku [Od nového roku se budou kojenci očkovat pouze vakcínou Hexacima](#) na našem webu.

Přesto je možné, aby si rodič vyžádal očkování svého nedonošeného dítěte ve schématu 2+1.

K očkování nedonošených dětí doporučujeme rodičům k prostudování [stanovisko neonatologů a imunologů](#) i [stanovisko Odborného spolku pro očkování](#).

KAPITOLA TŘETÍ

Alternativní (odložený) očkovací kalendář

Obsah kapitoly:

1. Odložený očkovací kalendář pro hexavakcínu

Odklad podle vyhlášky

Odklad podle příbalového letáku

Odklad v případě nežádoucích účinků

Očkování starších dětí

Maximální intervaly očkování

2. Odložený očkovací kalendář pro vakcínu MMR

Odklad podle vyhlášky

Odklad podle příbalového letáku

3. Přeočkování

Přeočkování mezi 5. - 6. rokem

Přeočkování mezi 10. - 11. rokem

4. Kontraindikace

Nyní se podíváme na to, jak je možno očkovat, pokud se rozhodnete pro odklad. U hexavakcíny je třeba

dodržet minimálně dvouměsíční rozestup mezi prvními dvěma dávkami a minimálně šestiměsíční odstup dávky třetí. Vakcínu MMR je možno očkovat kdykoli později po 13. měsíci věku dítěte. Očkovací kalendář daný vyhláškou i odložené očkovací kalendáře najdete znázorněné v přehledné tabulce v našem článku [Očkovací kalendář 2018, intervaly očkování](#).

1. Odložený očkovací kalendář pro hexavakcínu

Odklad podle vyhlášky

Vyhláška stanoví, že očkování hexavakcínou má být provedeno nejpozději do 13. měsíce věku dítěte. Pokud nechcete začít očkovat už od 9. týdne a chcete očkování odložit alespoň o několik měsíců, ale zároveň chcete splnit maximální termín daný vyhláškou, můžete očkovat takto:

- 1. dávka: **5 měsíců** věku dítěte
- 2. dávka: **7 měsíců** věku dítěte
- 3. dávka: **13 měsíců** věku dítěte

Vždy je třeba dodržet minimální dvouměsíční rozestup mezi prvními dvěma dávkami a třetí dávku podat nejméně šest měsíců po dávce druhé. Jak velké

rozestupy mezi jednotlivými dávkami mohou být se dozvíte dále v kapitole **Maximální intervaly očkování**.

V případě odkladu očkování v rámci termínů stanovených vyhláškou nemusíte lékaři podepisovat negativní reverz.

Odklad podle příbalového letáku

Jak už určitě víte nebo tušíte, v současnosti plošně očkováná hexavakcína Hexacima byla testována u dětí pouze do věku 24 měsíců. Tento údaj je obecně považován za mezní. Pokud chcete stihnout očkování do dvou let věku dítěte, můžete nechat podat první dávku po roce věku a pokračovat v očkovacím schématu s dodržением minimálních rozestupů: 2 měsíce mezi prvními dvěma dávkami, nejdříve za 6 měsíců dávka třetí.

Chcete-li očkovat v nejzazších termínech, může očkovací schéma vypadat takto:

- 1. dávka: **16 měsíců** věku dítěte
- 2. dávka: **18 měsíců** věku dítěte
- 3. dávka: **24 měsíců** věku dítěte

V případě odložení základního očkování za termíny stanovené vyhláškou je třeba podepsat dětskému lékaři

negativní reverz. Nezapomeňte k němu přiložit i vaše vyjádření k odkladu očkování vašeho dítěte pro případ, že by s vámi hygienická stanice zahájila řízení o přestupku z důvodu nesplnění povinného očkování. Podrobnosti v kapitole **Negativní reverz (odkaz!)**

Odklad v případě nežádoucích účinků

V případě, že má vaše dítě nežádoucí reakci na očkování, **je třeba vždy další dávky očkování odložit**, dokud se zdravotní stav dítěte neupraví. Při každém dalším očkování je třeba dbát zvýšené opatrnosti a v případě, že se podobná nebo horší reakce objeví i po další dávce očkování, zvážit přerušení očkování úplně a vyžádat si odložení dalšího očkování ze zdravotních důvodů (kontraindikaci). Vždy je třeba dítě nechat vyšetřit u odborného lékaře a zvážit další postup. Nežádoucí reakce hlase na Státní ústav pro kontrolu léčiv.

Jak postupovat v případě, že má vaše dítě nežádoucí reakci na očkování, se dozvíte v článku [Kde najít informace o nežádoucích účincích očkování](#) na našem webu.

Očkování starších dětí

Pokud chcete očkovat své dítě po druhém roce života, můžete požádat vašeho dětského lékaře o vakcínu Infanrix hexa, která byla testována u dětí až do věku 36. měsíců. Tato vakcína je sice k dispozici primárně pro děti nedonošené, ale můžete se zkusit domluvit s vaším dětským lékařem, zda by tuto vakcínu dítěti naočkoval. Je třeba upozornit, že je pravděpodobné, že toto očkování bude chtít lékař uhradit. Cenu vám sdělí váš lékař. Podle dostupných údajů se cena pohybuje kolem 1 600 Kč za jednu dávku.

Podle stanoviska České vakcinologické společnosti (ČVS) je možné děti očkovat hexavakcínami až do 6 let věku. I když do tohoto věku nebyly tyto vakcíny testovány, považují vakcinologové jejich podání i v pozdějším věku za bezpečné. Pokud byste chtěli hexavakcínou naočkovat starší dítě, poraďte se se svým lékařem nebo se obraťte na Českou vakcinologickou společnost.

Stanovisko k pozdějšímu očkování ČVS naleznete na konci článku [Očkovací kalendář 2018, intervaly očkování](#) na našem webu.

I dětem starším tří let je možno v souladu s příbalovým letákem podat trojsložkovou vakcínu Infanrix (DTaP), Hiberix (Hib), Imovax polio (IPV) a Engerix (Hep B).

Maximální intervaly očkování

V příbalových letácích k hexavakcínám nejsou uvedeny maximální intervaly mezi jednotlivými dávkami očkování. Výrobci je nikde nestanovují. Doporučené maximální intervaly očkování uvádí Odborný spolek pro očkování vedený dr. Petrášem. Ten uvádí maximální intervaly pro obě očkovací schémata takto:

Pro schéma 2+1:

- 1. - 2. dávka – **6 měsíců**
- 2. - 3. dávka – **1 – 3 roky**

Pro schéma 3+1:

- 1. - 2. dávka – **6 měsíců**
- 2. - 3. dávka – **6 – 36 měsíců**
- 3. - 4. dávka – **1 – 3 roky**

V případě, že promeškáte termín očkování, v žádném případě se nenechte zastrašit, že dítě bude muset být očkováno od začátku. Obzvláště v případě vážnějších nežádoucích reakcí jde dodržení očkovacího schématu stranou. Vždy je vhodné v případě závažnějších nežádoucích účinků požádat lékaře o odložení dalších dávek očkování ze zdravotních důvodů.

2. Odložený očkovací kalendář pro vakcínu MMR

Odklad podle vyhlášky

Jak už vyhláškou stanovená horní hranice pro podání první dávky vakcíny proti spalničkám, příušnicím a zarděnkám napovídá, odložit můžete na **18. měsíc** věku dítěte. Při takovém odložení není třeba podepisovat negativní reverz.

Odklad podle příbalového letáku

Vakcínu MMR je možné očkovat od dětství až do dospělosti. Tuto vakcínu tedy můžete bez obav odložit až na 2. nebo 3. rok věku dítěte, pokud má mít dítě splněna všechna povinná očkování před nástupem do mateřské školy. V případě odložení za 18. měsíc věku dítěte je třeba podepsat negativní reverz k odkladu očkování.

Je třeba si uvědomit, že v případě odkladu očkování může dítěti skutečně hrozit nakažení především spalničkami nebo příušnicemi. Infekční dítě může nemoc dále přenášet. Informujte se o tom, jak zmírňovat průběh těchto nemocí a předcházet komplikacím. Neočkované děti ale v žádném případě nejsou jediné, kdo může tyto infekce přenášet. Očkování není stoprocentně účinné. Více se dozvíte v

našem článku [Kdo roznáší spalničky? Očkování není tak účinné, jak si možná myslíte.](#)

3. Přeočkování

Přeočkování mezi 5. - 6. rokem

Přeočkování trojsložkovou vakcínou se sníženým obsahem antigenů proti tetanu, záškrtu a černému kašli a druhá dávka vakcíny MMR má být podle vyhlášky provedena mezi 5. - 6. rokem věku dítěte. Odložit můžete až k 6. narozeninám dítěte. Pokud však zdravotní stav dítěte nedovoluje provést přeočkování, můžete odložit i na později. Důležité je, aby jednotlivé dávky přeočkování vakcínami proti tetanu, záškrtu a černému kašli byly podány v rozmezí alespoň několika let.

Vakcína k přeočkování (obchodní název Adacel) je určena dětem od 4 let věku až do dospělosti. Tento typ vakcín obsahuje méně antigenů a používá se pouze jako tzv. booster, tj. k posílení imunitní odpovědi po předchozím základním očkování dětskými vakcínami. Přeočkování se podává z důvodu vyprchávající ochrany navozené základním očkováním.

Důrazně varujeme před současným podáním vakcíny proti tetanu, záškrtu a černému kašli spolu s vakcínou

MMR. I když příbalové letáky nevylučují současné podání, vždy dochází k vyššímu zatížení imunitního systému dítěte a tím i k vyššímu riziku nežádoucích reakcí. Pro snížení rizika raději rozložte očkování do roka, který máte podle vyhlášky na provedení obou očkování.

Přeočkování mezi 10. - 11. rokem

V tomto věku má být dítě přeočkováno vakcínou proti tetanu, záškrtu, černému kašli a dětské přenosné obrně čtyřsložkovou vakcínou se sníženým obsahem antigenů (obchodní název Boostrix polio). Odložit toto očkování můžete kdykoli na později. I tato vakcína je určena pro děti od 4 let věku až do dospělosti k posílení imunitní odpovědi po předchozím očkování.

Přehlednou tabulku s kompletním povinným dětským očkovacím kalendářem podle vyhlášky a možnosti odložení jednotlivých vakcín naleznete v článku [Očkovací kalendář 2018, intervaly očkování](#) na našem webu.

Kontraindikace

V případě výskytu závažných nebo opakovaných nežádoucích účinků po povinném očkování nebo v případě, že se u rodinných příslušníků dítěte vyskytují

autoimunitní nebo neurologické choroby, je vhodné požádat lékaře o tzv. kontraindikaci k dalšímu očkování. Dítě, které má kontraindikaci, pak nebude dále očkováno ze zdravotních důvodů a rodičům dítěte nevzniká přestupek z důvodu nesplnění povinného očkovacího kalendáře. Dítě s kontraindikací může být přijato do mateřských škol, na školy v přírodě a zotavovací akce.

Zákon o ochraně veřejného zdraví uvádí, že do mateřských škol, na školy v přírodě a zotavovací akce mohou být přijaty pouze děti, které splnily povinný očkovací kalendář, mají doklad, že jsou proti nákazám imunní nebo ty, které mají tzv. **trvalou** kontraindikaci. Podle zákona o ochraně veřejného zdraví by tedy do školek apod. neměly být přijímány děti, které mají k očkování kontraindikaci pouze **dočasnou nebo kterým termín “trvalá kontraindikace” lékař neuvede do přihlášky do mateřské školy nebo posudku o zdravotní způsobilosti.**

Podle nálezu Ústavního Soudu z roku 2015 [Pl. ÚS 16/14](#) bod 97 však není nutné, aby v těchto lékařských potvrzeních byl přímo uveden termín “trvalá kontraindikace”. Má být pouze jasně uvedeno, že zdravotní stav dítěte brání podání očkování. Vyžadovat pouze trvalou kontraindikaci je ze své podstaty diskriminační vůči dětem, u kterých se očekává

zlepšení zdravotního stavu, ale nemohou být očkovány v době, kdy nastupují do mateřských škol. Úprava znění zákona v souvislosti s kontraindikacemi k očkování je podle názoru mnoha odborníků nezbytná.

KAPITOLA ČTVRTÁ

Sankce a omezení při odložení nebo odmítnutí očkování

Obsah kapitoly:

1. Neproplacení povinného očkování pojišťovnou
2. Pokuta
3. Hlášení na OSPOD (“sociálku”)
4. Nepřijetí do mateřské školy
5. Školy v přírodě, zotavovací akce a tábory
6. Absurdita represí vůči nekompletně očkováným dětem

Naši politici a zdravotníci představitelé mají za hlavní cíl v oblasti očkování prosazovat a udržovat vysokou proočkovanost dětské populace. Očkování je široce vnímáno jako něco, co má velké přínosy a jen zanedbatelná rizika. Praxe a zkušenosti rodičů však ukazují něco jiného. Nežádoucí účinky očkování se velmi často bagatelizují, zdravotní problémy se s očkováním nespojují a rodiče bývají tlačeni do dalších dávek očkování přesto, že jejich dítě by zjevně

zasloužilo individuální přístup. Zdravotní problémy dítěte nebo zdravotní rodinná zátěž také často nebývají brány v potaz. Bezpečnost očkování u dětí, které nejsou zcela zdravé nebo mají rodinnou zátěž, je tak často upozadována. Z principu i zkušeností je zjevné, že snášenlivost vakcín je velmi individuální a v případech zdravotních problémů se rizika zvyšují. Rodičům tedy často nezbyvá než vzít osud takového dítěte do vlastních rukou a postavit se proti systému státní mašinérie a farmaceutického byznysu, které individuální případy často nechce vidět ani řešit a řídit se principem předběžné opatrnosti. V neposlední řadě je právem rodičů se o zdraví svého dítěte rozhodnout sami podle svého nejlepšího vědomí a svědomí. Při nesplnění zákonem a vyhláškou nadiktovaného očkovacího kalendáře jsou rodiče stavěni před problémy, sankce a represe, se kterými se musejí vyrovnat. Podívejme se na to, které to jsou.

1. Neproplacení povinného očkování pojišťovnou

Problém neproplacení odloženého povinného očkování pojišťovnou už rodiče více trápit nemusí. Od června 2018 vešel v platnost nový metodický pokyn pro proplacení povinného i dobrovolného očkování pojišťovnami. V zájmu podpory proočkovanosti dětí tak

pojišťovny proplácí i odložené očkování, pokud je na žádost rodičů odloženo a aplikováno v souladu s příbalovými letáky (SPC).

O tom, jak pojišťovny nechtěly téměř dva roky proplácet odložené povinné očkování, se dočtete v článku [Český očkovací Absurdistán: rodiče si mají povinné očkování platit sami](#) na našem webu.

2. Pokuta

Jakmile rodiče odloží povinné očkování svého dítěte za termíny stanovené vyhláškou, dopouštějí se přestupku v oblasti ochrany veřejného zdraví. Tento přestupek projednává příslušná hygienická stanice. V případě zahájení správního řízení může být **rodičům uložena pokuta až 10 tisíc Kč každému z nich**.

Rodiče se někdy obávají, že je pediatr za odklad očkování nahlásí na hygienickou stanici. Není to tak. Dětský lékař takové rodiče nahlásit na hygienickou stanici nesmí, protože by porušil lékařské tajemství. Zákon o ochraně veřejného zdraví žádné nahlašování lékařům neukládá. Podle tohoto zákona je pediatr pouze povinnen nechat pracovníky hygienické stanice nahlédnout do své dokumentace. Pouze při námatkových kontrolách v ordinaci lékaře se může

hygienická stanice dozvědět o neočkovaném dítěti a zahájit přestupkové řízení. Lékař, který rodiče na hygienickou stanici nahlásí, jedná protiprávně.

Jak se bránit?

I když se v posledních letech pokuty příliš často neudělovaly, rodiče letos hlásí, že s nimi hygienické stanice zahájili přestupková řízení. Důležité je, aby rodiče předali svému pediatrovi spolu s negativním reverzem i své vyjádření, proč povinné očkování odkládají nebo odmítají. Následně je vhodné sepsat pro hygienickou stanici podrobnější vyjádření na obhajobu svého stanoviska a využít Ústavním soudem přiznanou výjimku z očkovací povinnosti. Více v článku [Co znamená nálezn Ústavního soudu k očkování pro rodiče?](#) a v manuálu [Odmítnutí povinného očkování](#).

3. Hlášení na “sociálku” (OSPOD)

Někteří odkládající rodiče se dlouhodobě setkávají s tím, že je dětský lékař za odložení očkování za hranice vymezené vyhláškou nahlásí na “sociálku”, tedy Orgán sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD). Lékaři rodiče nahlašují proto, že si myslí, že tito rodiče odkládáním nebo odmítáním očkování zanedbávají péči o dítě. Česká lékařská komora dokonce nabádá dětské lékaře v

tom smyslu, že mají dokonce povinnost odkládající nebo odmítající rodiče na “sociálku” hlásit, což ale není zakotveno v žádné právní úpravě. “Sociálky” případy nahlášeného odložení nebo odmítnutí očkování v zásadě nijak neřeší. Pracovnice OSPOD obvykle požádají rodiče o vysvětlení a udělají zápis. Tím to ve většině případů končí. Někdy se pracovnice snaží rodiče k očkování přesvědčit, to je ale maximum, co v tomto ohledu mohou udělat.

K nahlásování rodičů na OSPOD z důvodu odkládání očkování se vyjádřilo také Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV), které je ústředním orgánem státní správy v oblasti sociálně-právní ochrany dětí. Podle právního rozboru právníka MPSV OSPODům nijak nepřísluší řešit odklad nebo odmítnutí očkování. A navíc se přiklání k tomu, že takovéto nahlášení rodičů může být pokládáno za protiprávní, protože tímto hlášením lékaři porušují lékařské tajemství.

Jak se bránit?

Pokud vám pediatr předem oznámí, že vás z důvodu odkladu očkování nahlásí na OSPOD, nejjednodušší cestou je takovému lékaři oznámit, že znáte svá práva a nenecháte se zastrašit. Oznamte mu, že v případě nahlášení lékař porušuje lékařské tajemství a že ho nahlásíte na:

- příslušný krajský úřad
- Českou lékařskou komoru
- Úřad na ochranu osobních údajů

Pokud vás už lékař nahlásil, pracovnice OSPODu věc prošetří. Buď budete pozváni na úřad pro podání vysvětlení, nebo vás sociální pracovnice navštíví doma. Udělají zápis a tím je věc vyřízena. Kromě stresu a nepříjemných pocitů vám nic nehrozí.

Následně si můžete stěžovat, že lékař porušil lékařské tajemství.

Další podrobnosti k nahlašování na OSPOD se dozvíte v našem článku [Rodiče se hlášení na „sociálku“ kvůli odkladu očkování bát nemusí, podle Ministerstva je to protiprávní.](#)

4. Nepřijetí do mateřské školy

Mateřské školy, dětské skupiny a soukromé školky, které jsou registrované v rejstříku škol a školských zařízení a pobírají dotace, jsou povinny se řídit zákonem o ochraně veřejného zdraví a mohou přijmout pouze dítě, které má splněna všechna povinná

očkovaní, má kontraindikaci, že nemůže být očkováno nebo má doklad, že je proti nákaze imunní. Ne(do)očkované dítě tedy za normálních okolností do takových školek nedostanete.

Výhodou se pro nekompletně očkované děti stalo zavedení **povinného posledního předškolního ročníku v mateřských školách**. Děti, kterým bylo v předchozím školním roce do 31. 8. pět let, mohou být přijaty do mateřských škol zcela bez ohledu na stav očkovaní. Podle zákona o ochraně veřejného zdraví totiž neplatí podmínka očkovaní tam, kam je docházka povinná.

Přijímání všech dětí bez ohledu na stav očkovaní do povinného předškolního ročníku platí pro “rejstříkové” mateřské školy (tj. školky zapsané v rejstříku škol a školských zařízení). Jde o klasické obcí nebo krajem zřizované mateřské školy. Pokud byste ale chtěli přihlásit pětileté nekompletně očkované dítě do dětské skupiny, která je také vázána zákonem o ochraně veřejného zdraví, nekompletně očkované dítě vám nemohou přijmout za žádných okolností. Není tedy možné přihlásit pětileté nekompletně očkované dítě do mateřské školy, požádat o individuální vzdělávání a žádat o přijetí do dětské skupiny. Takové dítě opět přijme pouze buď “rejstříková” mateřská

škola nebo dětské zařízení, které není vázáno zákonem o ochraně veřejného zdraví.

Jaká jsou řešení?

Řešení může být několik, některá z nich uvádíme:

- můžete si najít takové dětské zařízení/soukromou školku, která **přijímá i neočkované nebo nedoočkované děti**
- můžete si najít **chůvu nebo paní na hlídání** – třeba takovou, která má stejný problém jako vy
- můžete se domluvit s jinými rodiči, jimž také nevzali dítě do školky, na **vzájemném hlídání**
- můžete si založit **vlastní školku** – takovou, která bude moci přijmout nekompletně očkované děti
- v případě, že vaše dítě mělo **nežádoucí účinky**, ale lékaři vám je nechtějí uznat nebo napsat kontraindikaci, můžete požádat ředitele školky o **výjimku z důvodu zdravotní kontraindikace**
- můžete zkusit požádat ředitele školky o **výjimku z důvodu výhrady svědomí**, bohužel z praxe je známo, že hygienické stanice tyto výjimky neuznávají

- **Falšování potvrzení od lékaře je nelegální!** V případě, že zfalšování vyjde najevo, dopouštíte se s největší pravděpodobností **přestupku** (o trestný čin s největší pravděpodobností nepůjde, jelikož účelem falšování není vlastní obohacení a společenská nebezpečnost není nepřiměřeně vysoká).

Více informací k **žádostem o výjimku** najde v článku spolku Poočkování: [Přijímání ne\(do\)očkovanych dětí do MŠ pro školní rok 2017/2018.](#)

5. Zákaz účasti na školách v přírodě, táborech a jiných zotavovacích akcích

Nekompletně očkované děti nemají nijak omezenou školní docházku. Jak už jsme uvedli, **podmínka očkování neplatí tam, kam je docházka povinná.**

Podmínka očkování se podle zákona o ochraně veřejného zdraví vyžaduje vedle docházky do mateřských škol na:

- **školu v přírodě** - jakmile se pobyt jmenuje škola v přírodě, může se ho účastnit pouze řádně očkované dítě,
- **zotavovací akci** - zotavovací akce je pobyt, který trvá více než 5 dní a jehož se účastní více než 30 dětí do 15 let věku (obě podmínky musejí být splněny současně!), typicky jde o tábory, různé výcviky, soustředění apod.

Na jakýkoli jiný pobyt nebo akci, která nesplňuje výše uvedené podmínky podle zákona o ochraně veřejného zdraví, se podmínka očkování nevztahuje. Pokud bude například tábor trvat pět dní a zúčastní se ho maximálně 30 dětí, nepůjde o zotavovací akci a provozovatel nemusí vyžadovat jako podmínku účasti splnění povinná očkování. **Pokud je i přesto provozovatelem očkování vyžadováno, jedná se zpravidla o neznalost zákona o ochraně veřejného zdraví.**

Provozovatelé škol v přírodě a zotavovacích akcí někdy po rodičích požadují předložení **očkovacího průkazu**. Očkovací průkaz obsahuje chráněné osobní údaje a je na rodičích, zda budou souhlasit s jeho předložením nebo ne. Provozovatel by neměl účast podmiňovat předložením očkovacího průkazu.

Jaká jsou možná řešení?

- V případě **školy v přírodě** z definice vyplývá, že jakmile se akce jmenuje “škola v přírodě”, nekompletně očkované dítě se jí nesmí účastnit za žádných okolností. Možností tedy je akci **přejmenovat**.
- V případě **zotavovací akce uspořádat takovou akci která bude trvat maximálně 5 dní a bude se jí účastnit maximálně 30 dětí**. Na takovou akci nekompletně očkované dítě jet smí.
- **Zaplacení případné pokuty**. Můžete se dohodnout se školou nebo s provozovatelem tábora, že v případě uložení pokuty za přijetí nekompletně očkovaného dítěte pokutu uhradíte. Pokuty se podle zkušeností pohybují v řádu tisíců korun.
- **Žádost o výjimku**. Můžete zkusit požádat o výjimku ředitele školy nebo provozovatele tábora. Domluvte se s ním předem, zda tuto žádost přijme. Bohužel praxe je taková, že hygienické stanice výjimky z důvodu výhrady svědomí neuznávají.
- V případě školy v přírodě nebo jiné školní zotavovací akce se můžete zkusit domluvit s

ředitelem nebo učitelem, zda by se nekompletně očkované dítě mohlo pobytu **účastnit pouze externě** s tím, že bude ubytováno spolu s rodičem v odděleném ubytovacím zařízení a bude se účastnit pouze výuky.

- **Falšování potvrzení od lékaře je nelegální!** V případě, že zfalšování vyjde najevo, dopouštíte se **přestupku** (o trestný čin s největší pravděpodobností nepůjde, jelikož účelem falšování není vlastní obohacení a společenská nebezpečnost není nepřiměřeně vysoká).
- Zkuste se na možnostech ve vašem konkrétním případě domluvit s ředitelem školy, učitelem nebo provozovatelem tábora.

6. Plavání a příměstské tábory

Jak už jsme výše uvedli, ze zákona o ochraně veřejného zdraví je očkování vyžadováno na **školy v přírodě** (podmíněno názvem) a **zotavovací akce** (podmíněno účastí více než 30 dětí a délkou více než 5 dní). **Tábor** je druhem zotavovací akce, pokud splňuje její

podmínky. Na všechny ostatní pobyty a akce se podmínka očkování **nevztahuje**.

Přesto stále dochází k tomu, že je očkování vyžadováno na akce, které nejsou zakotveny v zákoně o ochraně veřejného zdraví. Typicky jde o kurzy plavání a příměstské tábory.

Plavání

Může se stát, že vašeho neočkovaného kojence nebudou chtít přijmout na **kurz plavání**. Upozorněte vedení bazénu, že v zákoně o ochraně veřejného zdraví není plavání podmíněno potvrzením o očkování a poukažte na jiné bazény v ČR, kde očkování nevyžadují. Pobídněte je, ať si tyto skutečnosti ověří na příslušné hygienické stanici. V případě, že vás nevyslyší, můžete podat stížnost ke zřizovateli.

Totéž se týká **plavání** v rámci výuky tělesné výchovy **na základních školách**. Nejde o žádnou z akcí vyjmenovaných v zákoně o ochraně veřejného zdraví, tudíž se na něj podmínka očkování nevztahuje.

Příměstské tábory

Rodiče se setkávají s tím, že pro přijetí na **příměstský tábor** je vyžadováno potvrzení o očkování. Z principu

však týdenní příměstský tábor na pět pracovních dní těžko naplní definici zotavovací akce, tedy celodenního pobytu, na který je vyžadováno očkování (tj. více než 30 dětí do 15 let na více než 5 dní). Provozovatel příměstského tábora by tedy měl vyžadovat pouze potvrzení o zdravotní způsobilosti a bezinfekčnosti dítěte.

Pokud provozovatel příměstského tábora vyžaduje potvrzení o očkování, upozorněte ho, že tento druh “tábora” **nenaplnňuje definici zotavovací akce** a zákon o ochraně veřejného zdraví se na něj tudíž nevztahuje. Pobídněte ho, ať si tuto informaci ověří na příslušné hygienické stanici, což můžete udělat i vy sami. Pokud bude přesto provozovatel trvat na potvrzení o očkování, vyžádejte si písemně důvod, proč se ho vaše dítě nemůže účastnit. Další postup můžete konzultovat s právníkem nebo Ligou lidských práv.

7. Odmítnutí péče pediatra, nastřelení náušnic

Odmítnutí péče pediatra

Může se stát, že dětský lékař bude odmítat mít dále v péči dítě, jehož rodiče odkládají nebo odmítají očkování. Dětský lékař může dítě vyřadit z evidence jen v případech stanovených zákonem o zdravotních

službách v [§ 48 odst. 2](#). Odmítnutí očkování nepatří mezi úkony, kvůli kterým by dětský lékař měl mít právo pacienta jednostranně odmítnout. V případě, že vám lékař dává najevo, abyste si našli lékaře jiného, je na zvážení, zda si najít takového lékaře, který bude více respektující a vy v něj budete mít větší důvěru.

Pokud se vám nebude dařit najít pediatra pro ještě nenarozené dítě nebo novorozeně s tím, že chcete jeho očkování odložit, můžete požádat vaši pojišťovnu, aby vám pediatra v okolí vašeho bydliště přidělila.

Náušnice

Rodiče malých holčiček někdy řeší problém, že lékaři neočkovaným holčičkám **nechtějí nastřelit náušnice**. “Až po druhé dávce hexavakcíny” bývá v těchto případech odpověď na otázku, kdy mohou nechat holčičce dát náušničky. Nejjednodušším řešením je najít ve svém okolí takového lékaře, který nastřelení náušnic očkováním nijak nepodmiňuje (např. lékaři ORL).

8. Absurdita represí vůči nekompletně očkováným dětem

Omezení vůči nekompletně očkováným dětem je často zjevně nesmyslná. V současnosti pětileté ne(do)očkované děti do školek mohou, ale čtyřleté a tříleté, byť by jim chyběla jen jedna dávka očkování, nemohou. Pokud se školní akce jmenuje škola v přírodě, nekompletně očkované děti na ní vyjet nemohou. Jakmile se akce bude jmenovat jinak, třeba Terénní výjezd školní třídy za poznáním, a bude se jí účastnit jedna třída do 30 dětí na 5 dní, takové dítě jet smí.

V žádné z našich sousedních zemí takováto omezení nejsou. Nekompletně očkované děti chodí do běžných školek na Slovensku, v Rakousku, Německu i Polsku. Nemají tam žádná omezení na školy v přírodě a tábory. A proočkovanost dětí je v sousedních zemích s dobrovolným očkováním (Německo, Rakousko) srovnatelná jako u nás.

Tato omezení jsou čistě politická a jejich obhajoba zachováním tzv. vakcinační kolektivní imunity často kulhá na obě nohy. Mimo jiné i proto, že očkování je vyžadováno pouze pro děti do 18 let a začíná být stále jasnější, že v dětství očkování dospělí postupně ztrácí

očkovaním navozenou ochranu a stávají se sami potenciálním zdrojem infekce.

Podrobné shrnutí absurdních represí v ČR si přečtěte v článku spolku Poočkování [Absurdita represivních opatření vůči nekompletně očkovaným dětem v ČR.](#)

KAPITOLA PÁTÁ**Informovaný souhlas**

Obsah kapitoly:

1. Ke každému očkování je třeba informovaný souhlas
2. Negativní reverz při odkladu/odmítnutí očkování
3. Když se rodiče na očkování svého dítěte neshodnou

I když je u nás očkování povinné, za jeho nesplnění hrozí rodičům pokuta a nekompletně očkovaným dětem je omezen vstup do dětských kolektivů, **podléhá i povinné očkování právu na svobodný a informovaný souhlas**. Lékař nesmí naočkovat dítě, jehož rodiče k očkování nedali souhlas. V praxi to znamená, že když rodiče vyjádří nesouhlas s očkováním a/nebo očkování odloží do pozdějšího věku dítěte, musí lékař jejich rozhodnutí respektovat. Podrobnosti se dozvíte i v článku [Povinné očkování vyžaduje informovaný souhlas](#) na našem webu.

1. Ke každému očkování je třeba informovaný souhlas

I když je u nás očkování proti 9 nemocem uzákoněno jako povinné, nijak tím není dotčeno **právo na svobodný a informovaný souhlas**. Rodič dává k očkování svého dítěte vždy souhlas. Pokud ho nedá, lékař dítě naočkovat nesmí. Očkování není na rodičích vynutitelné. Za odložení nebo nenaočkování hrozí pokuta a sankce, nikoli vynucené očkování.

Informovaný souhlas je zakotven v § 28 zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách. Podle ustanovení v tomto zákoně lze zdravotní služby pacientovi poskytnout pouze s jeho svobodným a informovaným souhlasem, nestanoví-li tento zákon jinak. Kdy lze provést zdravotní službu i bez souhlasu pacienta stanoví § 38 odst. 3 tohoto zákona a jde především o případy naléhavého ošetření pacienta např. v bezvědomí. Na očkování se tyto výjimky nevztahují. Dále § 2642 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, stanoví, že ke každému úkonu v rámci péče o zdraví se vyžaduje souhlas ošetřovaného. Odmítne-li ošetřovaný dát souhlas, potvrdí to poskytovateli na jeho žádost v písemné formě (tzv. negativní reverz).

Rodič má právo na to, aby ho dětský lékař před očkováním jeho dítěte dostatečně **informoval o přínosech a rizicích očkování, o jeho účinnosti a možnostech očkování** vakcínami pro základní dětské očkování. Lékař by měl rodičům předložit **příbalové letáky** ke všem očkovaným vakcínám nebo rodiče alespoň upozornit, aby si je sami vyhledali na internetu. To bohužel většina pediatriů nečiní a většina rodičů netuší, že nějaké příbalové letáky k vakcínám vůbec existují. Informace o příbalových letácích a rizicích očkování najdete ve druhé části této knihy.

2. Negativní reverz při odkladu/ odmítnutí očkování

Dětský lékař má povinnost rodičům nabídnout povinné očkování jejich dítěte. V případě neprovedení povinného očkování hrozí pediatrovi až milionová pokuta. Proto v případě, že rodiče očkování odloží nebo odmítnou, potřebuje lékař vyjádření a podpis rodičů, tzv. negativní reverz. Tím se lékař chrání před postihem a zbavuje se zodpovědnosti za neprovedené očkování. Rodiče naopak přebírají zodpovědnost za své rozhodnutí.

Vzor negativního reverzu má zpravidla lékař u sebe a jednou z možností je tedy podepsat a **škrtnout vše, s**

čím nesouhlasíte, přímo v něm. Negativní reverzy mohou být různé a je skutečně důležité si ho důkladně přečíst a nepodepisovat nic, s čím nesouhlasíte. Mohlo by se totiž stát, že ve vzoru negativního reverzu k odmítnutí očkování z dílny právníka České lékařské komory byste podepsali i své vlastní udání na “sociálku”. (Více o udávání na “sociálku” najdete v kapitole **Sankce a omezení při odložení nebo odmítnutí očkování.**)

Aby však negativní reverz zůstal negativním reverzem, musí splňovat některé náležitosti. Více se dozvíte na webu Férové nemocnice [Co by měl obsahovat platný negativní revers](#). Negativní reverz můžete napsat i sami.

Buď do samotného negativního reverzu nebo jako samostatnou přílohu negativního reverzu nezapomeňte uvést **své vyjádření** k tomu, **z jakých důvodů očkování odkládáte nebo odmítáte**. V případě, že s vámi hygienická stanice zahájí přestupkové řízení (bude vám chtít uložit pokutu), pak můžete uplatnit výjimku z očkovací povinnosti, kterou potvrdil Ústavní soud. Více v článku [Ligy lidských práv Co znamená nález Ústavního soudu k očkování pro rodiče?](#)

Další informace najdete v manuálu [Odmítnutí povinného očkování](#) nebo v příkladu [Prohlášení o odmítnutí očkování](#).

3. Když se rodiče na očkování svého dítěte neshodnou

Stává se, že se rodiče na očkování svého dítěte neshodnou. Z médií jsou známé případy, kdy po rozvodu matka své dítě očkovat dále nechce, ale otec očkování dítěte začne prosazovat. Často jde o případy, kdy před rozvodem jsou oba rodiče ve shodě a po rozvodu jeden rodič změní názor a postaví se proti vůli druhého rodiče. Několik takových případů u nás i ve světě dospělo až k soudu a nikoho nepřekvapí, že soud zpravidla přitaká té straně, která očkovat chce. Jednou z možností, jak se takovýmto problémům v budoucnu vyvarovat, je sepsat předem notářsky ověřenou smlouvu o očkování dítěte, kde se oba rodiče zaváží ke shodnému postupu.

KAPITOLA ŠESTÁ**Očkování doporučené
(dobrovolné)**

Obsah kapitoly:

1. Očkování dobrovolná hrazená pojišťovnou
2. Očkování nehrazená

Kromě výše uvedených povinných očkování proti 9 nemocem jsou všechna ostatní očkování pouze dobrovolná. Za jejich nenaočkování vám nehrozí žádná pokuta ani sankce a pokud vám je pediatr nabídne, můžete je bez jakéhokoli vysvětlování odmítnout. Více informací o dalších očkovacích látkách se dozvíte např. na webových stránkách [Vakciny.net](https://www.vakciny.net).

1. Očkování dobrovolná hrazená pojišťovnou

Nejčastěji doporučují dětské lékaři kojencům spolu s hexavakcínou i očkování proti **pneumokokům** a někdy i tzv. živou vakcínu proti **rotavirům** (podává se ústy). Tato očkování jsou při provedení v kojeneckém věku hrazena pojišťovnou.

V případě **očkování více vakcín najednou by rodiče měli dbát zvýšené opatrnosti**. Očkování více vakcín najednou představuje zvýšenou zátěž pro imunitní systém dítěte a i když příbalové letáky umožňují očkovat tyto vakcíny spolu s hexavakcínou, zároveň **upozorňují, že v tomto případě dochází ke zvýšenému riziku nežádoucích účinků**. Rozdělení jednotlivých vakcín je tudíž více než vhodné.

Mezi 13. - 14. rokem věku je pro dívky i chlapce plně hrazena vakcína Cervarix (GSK) **proti lidským papilomavirům (HPV)**. Má chránit ženy a dívky proti karcinomu děložního hrdla (rakovině děložního čípku), což mohou způsobovat právě lidské papilomaviry. Vakcíny Gardasil (dříve Silgard) a Gardasil 9 (obchodní názvy vakcíny výrobce Merck) jsou hrazeny pouze částečně. O rizicích těchto kontroverzních vakcín i jejich ne zcela jasné účinnosti si přečtěte v článku

Očkovat proti rakovině děložního čípku? Vakcíny proti HPV u soudu na našem webu.

2. Očkování nehrazená

Pokud se k tomu rodiče rozhodnou, mohou nechat dítě naočkovat proti **meningokokům, klíšťové encefalitidě, žloutence typu A nebo chřipce**. Tato očkování nejsou hrazená, ale je možné využít bonusů zdravotních pojišťoven, které na tato očkování přispívají.

Rizika těchto nemocí i účinnost a rizika samotných očkování a zvýšené zátěže pro imunitní systém dítěte musí rodiče zvážit sami. Pokud dítě reaguje byť nezávažnými nežádoucími účinky na základní povinné očkování, měli by rodiče dobře zvážit rizika vyplývající jak z onemocnění, tak ze samotného očkování.

Cenné informace o výskytu závažných invazivních onemocnění v ČR, proti kterým je dostupné očkování (sepsa a meningitidy způsobené meningokokem, pneumokokem nebo hemofilem influenzae b apod.), najdete v pravidelných analýzách Státního zdravotního ústavu ve [Zprávách Centra epidemiologie a mikrobiologie](#).

ČÁST DRUHÁ

Co byste měli vědět, než
půjdete na očkování

KAPITOLA SEDMÁ

Co byste měli vědět, než půjdete na očkování

Obsah kapitoly:

1. Očkování z hlediska kritiky

Neinformovanost

Složení vakcín

Kontaminace vakcín

Hliník

Účinnost vakcín a koncept kolektivní imunity

Studie bezpečnosti vakcín

Studie porovnávající zdraví očkovaných a
neočkovaných dětí

Snížení úmrtnosti na infekční onemocnění

Nežádoucí účinky očkování

Apel na očkující rodiče

Další informace se dozvíte v článku [10 bodů informovaného očkování](#) na našem webu.

1. Očkování z hlediska kritiky

Proč se vlastně zajímat podrobněji o očkování, když nám lékařské a politické autority stále dokola opakují, že očkování je bezpečné, prověřené desítkami let používání, je dobře snášeno a vážné nežádoucí účinky se vyskytují leda tak u jednoho případu z milionu? Při tak vysoké bezpečnosti a zároveň vysoké účinnosti je poměr přínosů a rizik jednoznačně na straně očkování.

Je tomu ale opravdu tak? Skutečně se vážné nežádoucí účinky vyskytují jen u jednoho případu z milionu? Nejsou i méně závažné nežádoucí účinky něčím, co může na dlouho negativně ovlivnit zdraví a zasáhnout celou rodinu? Dá vůbec poznat a zjistit, že zdravotní problém nebo poruchu způsobilo nebo spustilo očkování? Je skutečně odůvodněné odmítat jakékoli zdravotní problémy, které se objeví v časové souvislosti s očkováním, jako nesouvisející? Může masivní očkování kojenců v raném věku souviset s nemocemi a poruchami, které se u dítěte mohou projevit až později?

Na tyto otázky nemá dosud lékařská věda žádné jednoznačné odpovědi. Někteří tvrdí, že očkování rozhodně nemůže souviset s nárůstem alergií, autoimunitních a neurologických poruch apod. u dětí i dospělých. Jiní tvrdí, že očkování tyto poruchy způsobit

nebo negativně ovlivnit může a snaží se popsat mechanismy, jak k tomu může dojít. Zároveň se snaží najít odpověď na to, proč většina dětí i lidí snáší očkování dobře nebo jen s mírnými obtížemi, zatímco část nějakým způsobem predisponovaných nebo jinak zatížených jedinců může očkování i velmi vážně poškodit.

Běžný obrázek o dalekosáhlém významu očkování známe asi všichni. Je považováno za nejefektivnější nástroj na potlačení smrtelných infekcí. Pomocí vpravení oslabeného nebo umrtveného antigenu (viru, bakterie nebo její části) vytvoří očkovací látka v těle hladinu protilátek a očkovanec bude proti infekci ochráněn. Navíc při vysoké proočkovanosti kolem 90-95 % bude v populaci udržena tzv. kolektivní imunita, která zastaví šíření očkovaných nemocí mezi lidmi. Vymýcení mnoha smrtelných infekcí ale narušují zatracení odpůrci očkování, kvůli kterým se některé nemoci opět vracejí. Jen vysoká míra proočkovanosti a kolektivní imunita zajistí, že se očkovatelné infekce nebudou vracet. Vysokou proočkovanost je tedy třeba udržet za každou cenu.

Oblast očkování ale není uzavřenou kapitolou. Vědecký výzkum, i když oficiálními kruhy často odsuzovaný jako nevěrohodný nebo nedostatečně podložený, stále narůstá a ukazuje, že to, co jsme si dosud mysleli,

jednoduše nemusí být vůbec pravda. Okolo složení vakcín, jejich účinku, účinku složek vakcín na organismus a jejich chování v těle je dosud mnohem více otazníků než nezvratných odpovědí. A dokud je nebudeme znát, zůstane očkování oblastí opředenou mnoha mýty a nezodpovězenými otázkami.

V následujících kapitolách stručně ukážeme, jaké jsou kritické argumenty těch, kteří nechtějí bezmyšlenkovitě akceptovat nepodložené mýty o očkování a kteří si uvědomují, že v oblasti očkování je stále příliš mnoho neznámých.

Neinformovanost

Z propagačního letáčku k vakcínám se zpravidla nedočtete, co všechno vakcíny obsahují a jaká mohou být jejich rizika. Lékař vám před očkováním zpravidla nenabídne k prostudování příbalový leták (SPC) k dané vakcíně, abyste se informovali o možných nežádoucích účincích a četnosti jejich výskytu. “Teplůtka a bebičko” v místě vpichu, které jsou nejčastěji uváděny jako možné nežádoucí účinky, nepředstavují dostatečné informování rodiče o možných závažných vedlejších účincích vakcín.

Podrobnější popis toho, jak očkování funguje, se zpravidla také nedozvíte. Většinou si můžete očkovací

látku představovat jako superčistou magickou substancí, která po injekčním vpravení do vašeho dítěte jej ochrání před smrtelnou infekcí. Jako mávnutím kouzelného proutku bude vaše dítě skvěle chráněno a vy budete žít v hlubokém přesvědčení, že jste pro vaše dítě udělali to nejlepší, co jste mohli. Nemusíte se ničeho bát nebo dokonce přebírat zodpovědnost za zdraví svého potomka na sebe. Zodpovědnost jste právě předali vakcíně, lékaři a farmaceutickým výrobcům vakcín.

Pokud vaše dítě snáší očkování dobře, můžete v tomto stavu dále setrvávat. Pokud si vytáhnete černého Petra, donutí vás okolnosti zamyslet se nad tím, kde se stala chyba. Právě očkování může být jedním z faktorů, které mohou mít na zdravotní problémy zásadní vliv.

Hlubší povědomí o tom, co může očkování způsobit, jaké látky vakcíny obsahují a jaké možné nežádoucí účinky mohou nastat bohužel často nevědí ani samotní lékaři. Na lékařských fakultách se o očkování vyučuje jen velmi málo. Medikům je zpravidla do hlavy nalito několik “nezpochybnitelných” pouček a očkovací kalendář a tím to většinou končí. (odkaz – Vavr./Ele)

Velká neinformovanost a neochota poskytovat bližší, podrobnější a pravdivé informace o očkování způsobuje, že ve skutečnosti rodiče nemohou dát s

očkováním skutečně informovaný souhlas. Rodiče, kteří chtějí více informací, se často setkávají s emočním vydíráním, jak dříve děti ve velkém umíraly na infekční onemocnění a my šťastní máme tu vymoženost, že můžeme naše děti spolehlivě a bezpečně chránit. Váhajícím rodičům je někdy pediatrickými sekerníky vyhrožováno smrtí dítěte, pokud ho nenaočkují. Na rizika nežádoucích účinků u konkrétního dítěte se často vůbec nebere ohled.

Rodiče dětí, kteří chtějí znát o očkování víc a rizika nežádoucích účinků pro ně představují větší riziko než přínosy očkování, se setkávají nejen s nepochopením, ale zároveň je na ně házena vina za to, že včasným nenaočkováním svých dětí se podílejí na návratu infekčních onemocnění a svým chováním ohrožují zdraví a životy těch, kteří být očkováni nemohou.

V tomto případě se pomíjí nejen to, že očkování nikdy není stoprocentně účinné a že velká část v dětství očkovaných dospělých už vůbec nemusí být proti infekci chráněna, pokud danou nemoc neprodělali, ale i to, že část dětí, u nichž rodiče očkování odkládají, by zasloužila zařadit právě do skupiny dětí, které by ze zdravotních důvodů očkovány být vůbec neměly. To, že se např. “běžná” autoimunitní onemocnění jako stále častější ekzém nebo různé druhy alergií vůbec nepovažují za kontraindikace očkování vůbec

neznamená, že autoimunitou zatížené děti nebudou nakonec po očkování trpět celoživotními následky nebo “jen” zhoršením zdravotního stavu. Poměrování přínosů a rizik je zde klíčové. Jako podle rčení “vymítat čerta ďáblem” nemusí být pro rodiče jednoznačně přínosné, aby ochrana proti infekčním onemocněním byla nahrazena např. rizikem chronické autoimunitní nebo neurologické poruchy.

Jelikož se nedá předem určit, jak konkrétní dítě na očkování zareaguje, mělo být zůstat výsostným právem rodičů dítěte rozhodnout, zda riziko podstoupí nebo ne. Z hlediska práva na informovaný souhlas zůstává rozhodnutí na straně rodičů. Rozporuplnost nařizování povinného očkování najdete v argumentaci [Evropské petice za respektování práva na svobodné a informované očkování](#).

Složení a kontaminace vakcín

Vakcíny nejsou čistoučkou vodičkou s obsahem antigenů. Obsahují mnohé látky, které - ač některé jsou ve vakcínách obsažené v nepatrném množství - i tak mohou pro citlivé jedince představovat riziko. A kdo dokáže předem určit, zda je pro konkrétní dítě vakcína skutečně bezpečná?

Tzv. inaktivované a subjednotkové vakcíny (obsahují mrtvé bakterie, viry nebo jejich části, např. hexavakcína) musí obsahovat pomocnou látku, tzv. **adjuvant**, aby vakcína vůbec byla schopna vyvolat imunitní odpověď. Použitím adjuvantu ve vakcíně může být množství obsažených antigenů nižší. Proto se do vakcín přidává typicky hliník, resp. **solí hliníku**, který jakožto pro tělo toxická látka spustí imunitní reakci - protože ho imunitní systém rozpozná jako ohrožení. Hliník doslova “nakopne” imunitní systém, aby reagoval.

Vakcíny obsahují další **pomocné látky** (konzervanty, stabilizátory, z problematického působení je obviňován např. polysorbát 80, fenoxietanol, laktóza, želatina) nebo **reziduální látky z výroby**: antibiotika, formaldehyd, zbytky zvířecích buněk nebo bílkovin - např. kasein, vaječné bílkoviny; fragmenty DNA z fetálních buněčných linií (fragmenty DNA buněk potracených lidských plodů, v češtině o použití lidských buněčných linií pro výrobu vakcín více v přednášce z hlediska bioetiky), a případně další virové kontaminace. Italští vědci Montanari a Gatti nedávno změřili kontaminaci mnoha vakcín těžkými kovy.

Vysoce problematické je použití konzervační látky thimerosal (jinak thiomersal) ve vakcínách. Obsahuje rtuť, což je vysoce toxická a neurotoxická látka. Přes

trvající obhajobu jeho neškodnosti v nízkém množství byl z mnoha vakcín, především těch dětských, odstraněn. K tématu rtuti ve vakcínách doporučujeme článek prof. Strunecké [O toxicitě etylrtuti pro ty, kteří o ní stále pochybují.](#)

Američtí vědci Stephanie Seneff a Anthony Samsel našli ve vakcínách herbicid [glyfosát](#), známý pod obchodní značkou RoundUp. Tento širokospektrý “totální” herbicid velmi ničivě působí na střevní mikrobiotu a zabíjí některé prospěšné bakterie ve střevech (více v [rozhovoru s prof. Struneckou](#)).

Podle evropské legislativy mají výrobci vakcín povinnost uvádět množství účinné látky a výčet látek pomocných, **nemají** však povinnost uvádět látky reziduální. Co tedy skutečně obsahuje a v jakém množství vakcína, kterou obdrželo vaše dítě, možná neví ani výrobce dané šarže vakcíny. Přestože se stále všichni dušují, že tyto látky jsou ve vakcínách obsažené v minimálních, snad až neměřitelných množstvích, potenciální riziko nemizí. Jejich bezpečnost nemusí být vždy dostatečně otestována a nikdo nemusí vůbec tušit, že ve vakcínách obsažené jsou. Když navíc dítě obdrží více vakcín najednou, množství těchto látek narůstá.

Známý je například fakt, že dříve používané “živé” vakcíny proti obrně byly kontaminovány opičím virem SV-40, který je považován za rakovinotvorný, jelikož se pravidelně objevuje v některých typech zhoubných nádorů. Poměrně nedávno se objevila i kontaminace rotavirových vakcín prasečím cirkovirem. Více informací k virové kontaminaci najdete např. ve videorozhovoru [Skryté viry ve vakcínách](#) prof. Strunecké.

Hliník

Hliník je seriózní vědeckou komunitou považován za neurotoxickou látku (jedovatou pro nervový systém). Dosud nebylo důkladně vysvětleno, jak se soli hliníku obsažené ve vakcínách jakožto adjuvanty v těle skutečně chovají. Jedna ze [studií](#) ukázala, že se hliník z vakcíny může prostřednictvím imunitních buněk dostat až do mozku. I jiné výzkumy ukázaly, že vylučování vakcinačních forem hliníku z těla je poměrně pomalé a dochází k jeho ukládání v různých částech těla, včetně mozku. Ač jde opět o nepatrná množství, mozek je na toxické látky enormně citlivý. Zatím [jediná studie](#) zaměřená na sledování vylučování hliníku provedená na skutečných kojencích trvala pouze 24 hodin. Předčasně narození kojenci obdrželi 1 200 mcg hlinitých solí z několika současně podaných vakcín. V měřených vzorcích krve a moči se do 24

hodin po očkování nijak nezvýšily hladiny hliníku oproti hladině měřené před očkováním, nedošlo tedy za krátkou dobu po očkování k prakticky žádnému vyloučení hliníku z těla.

Podrobnosti k hliníku ve vakcínách a jak se v těle chová se dozvíte v této [přednášce s českými titulky](#).

V zatím v jediné [experimentální studii](#) tohoto typu se ukázalo, že zemřelí autisté měli v mozku vysoké hladiny hliníku a dokonce i to, že část hliníku pocházela z vakcín.

Zastánci toho, že očkování je zcela bezpečné, argumentují, že dávka hliníku přijatá z vakcín je mizivá a že mnohem více hliníku přijmou kojenci a děti ve stravě. Neuvědomují si však, že **hliník se v trávicím ústrojí vstřebává z cca 0,3 - 1,5 %**, kdežto **hliník injikovaný ve vakcíně do svalů se vstřebá ze 100 %**. Očkovaný hliník se dostává do úplně jiného místa v těle (sval) než hliník vstřebaný v trávicím traktu, ten se dostává do krve a může být odfiltrován ledvinami. **Vakcinační hliník je v úplně jiné chemické formě (obtížně rozpustné soli hliníku), než hliník z potravy (ionty hliníku)**. Srovnávat hliník přijatý potravou a hliník přijatý vakcínami je jako srovnávat pověstné hrušky a jablka.

Každý jedinec je jiný, každé dítě je jiné, každý má jiné genetické predispozice, vlivy prostředí jsou odlišné, děti si mohou nést zátěž nejen genetickou, ale i z prostředí - z těhotenství, způsobu porodu, komplikací v těhotenství i porodu, roli hraje kojení nebo umělé mléko, infekce, osidlování dítěte mikroflórou... to všechno hraje roli pro vývoj imunitního systému a zdraví dítěte. Jak může kdokoli z tohoto hlediska jednoznačně říct, zda je určitá dávka toxické látky ve vakcíně bezpečná? **Pro různé děti může být bezpečná dávka úplně jiná, ale vakcíny jsou pro všechny stejné a očkovací kalendář mají dodržovat všechny děti bez rozdílu.** Jak může být takový přístup k očkování, který vůbec nehledí na individuální snášenlivost vakcín, bezpečný?

Účinnost vakcín a koncept kolektivní imunity

Lékařské i politické autority tvrdí, že při udržení 90-95% (procenta se mohou lišit v závislosti na konkrétní infekci) proočkovanosti populace bude udržena tzv. kolektivní imunita a šíření určitého patogenu v populaci bude zastaveno. Tato hypotéza se využívá pro obhajobu represivních sankcí proti neočkovaným nebo jinak než podle povinného očkovacího kalendáře očkovaných dětí, kterým je zakazován vstup do mateřských škol, na školy v přírodě a tábory. U

mnohých povinně očkováných infekcí však tato hypotéza neplatí nebo ani platit nemůže.

Druhou otázkou je doba účinnosti, tedy jak dlouho zůstane očkováný jedinec chráněn, než dojde k tzv. vyvanutí imunity. Odhady se různí jak pro odlišné očkované infekce, tak z hlediska individuálních odlišností očkováných jedinců

Pro **tetanus** a **žloutenku typu B** neplatí koncept kolektivní imunity z principu, jelikož tetanus je onemocnění, které typicky hrozí při hlubokém zranění a žloutenka typu B se přenáší krví nebo pohlavním stykem. Ani v jednom případě nejde o infekce přenášené kapénkovou (vzdušnou) cestou.

Poznámka: Zcela specifickou otázkou je zahájení plošného očkování proti **žloutence typu B** v kojeneckém věku, kdy je hrozba této infekce velmi nízká. V dospělém věku, kdy se riziko nakažení zvyšuje, je ochrana navozená očkováním z raného dětství nejistá, jelikož může dojít k vyvanutí ochrany navozené očkováním. V ČR v roce 2000 bylo plošné očkování proti žloutence typu B zavedeno do povinného očkovacího kalendáře přesto, že nebylo z odborného hlediska doporučeno.

Očkování proti **obrně** inaktivovanou vakcínou (dříve byla používána “živá” orální vakcína) chrání pouze očkováného jedince a nepřispívá k zastavení šíření infekce, po nakažení bude očkovanec přenášet obrnu

stejně jako neočkovaný. Očkování živými vakcínami proti obrně sice bylo schopno navodit tzv. kolektivní imunitu, hrozil ale ne zcela ojedinělý přenos obrny z čerstvě očkovaného dítěte na své vnímavé okolí.

Očkování proti **černému kašli** (pertusi) rovněž nezabraňuje šíření infekce, pouze krátkodobě chrání očkovance proti působení toxinu pertuse. Byla provedena [studie na paviánech](#), kdy byla měřena míra osídlení bakterií černého kašle po vystavení infekci u očkovaných a neočkovaných paviánů. Zjistilo se, že jedinci očkovaní vakcínou s acelulární (nebuněčnou) pertusovou složkou (např. současné hexavakcíny) byli osídleni a přenášeli infekci dokonce ještě déle, než nakažení neočkovaní paviáni. **Očkování nakažení paviáni v pokusu nakazili všechny neočkované vnímavé paviány.** [Návrat černého kašle](#) od 80. let minulého století postihující očkované i přes přes vysokou proočkovanost je toho důkazem. Kolektivní imunitu v případě černého kašle narušují sami očkovaní. Vakcína není schopna navodit dostatečně silnou ochranu.

Očkování proti **příušnicím** chronicky selhává nejen u nás, ale i v dalších zemích. Příušnicová složka vakcíny MMR (u nás Priorix) nevyvolává dostatečně v čase udržitelnou ochranu a dochází k brzkému vyvanutí imunity. K žádané imunitní odpovědi dochází podle

studií u 83-88 % očkovaných dvěma dávkami vakcíny, u jednodávkového očkování je procento ještě nižší. Podle [údajů Sérologického přehledu](#) z r. 2013 je kolem 50 % populace do 29 let věku bez dostatečně vysoké ochranné hladiny protilátek. Právě proto můžeme sledovat každoroční epidemie příušnic po celé ČR.

Očkování proti **spalničkám** je vysoce účinné, přesto se objevují studie, které volají po vývoji nové a účinnější vakcíny. Žádná vakcína nenavodí spolehlivou celoživotní ochranu proti infekci jako skutečně přirozeně prodělané onemocnění. Selhání očkování proti spalničkám se uvádí na [2-10 % očkovaných](#), k vyvanutí imunity dochází po 20-30 letech. V dětství očkovaní dospělí se tak v dospělosti stávají vůči infekci vnímaví a [výskyt epidemií spalniček](#) v příštích desetiletích je očekávatelný. Více o spalničkách najdete v článku [Kdo roznáší spalničky? Očkování není tak účinné, jak si možná myslíte](#) na našem webu.

Z toho důvodu je kriticky důležité nespoléhat na očkování jako na neprůstřelnou ochranu a zároveň nespoléhat na zdravotnický systém jako na jedinou spásu v léčbě očkovatelných infekcí. Pro průběh infekce je vždy zásadní stav imunitního systému nemocného jedince a ten je vždy možné různými způsoby podpořit, aby infekci překonal s co nejhladším průběhem. Více se

dozvíte v kapitole **Jak zvládat očkovatelné infekce** na konci knihy.

Studie bezpečnosti vakcín

Obrovským problémem klinických studií účinnosti a bezpečnosti vakcín je, že v kontrolních skupinách těchto studií často **není použito skutečné placebo** ve formě fyziologického (slaného) roztoku, ale jiná vakcína nebo pouze adjuvanční látka bez antigenů (soli hliníku). Jak mohou takové studie dostatečně zhodnotit bezpečnost vakcín? Navíc u některých z nich někdy vůbec nedochází k dlouhodobému sledování zdravotního stavu očkovanych.

V oblasti použití placebo při testování vakcín panují velké etické a další rozpory. Velmi častým argumentem pro nepoužití skutečného placebo v kontrolní skupině testované vakcíny bývá, že není etické, aby kontrolní skupina byla ukrácena o ochranu navozenou jinou vakcínou.

Dalším problematickým faktorem je, že klinické studie se provádějí na zcela zdravých jedincích, ale následně je vakcína doporučována nebo nařizována téměř všem bez rozdílu.

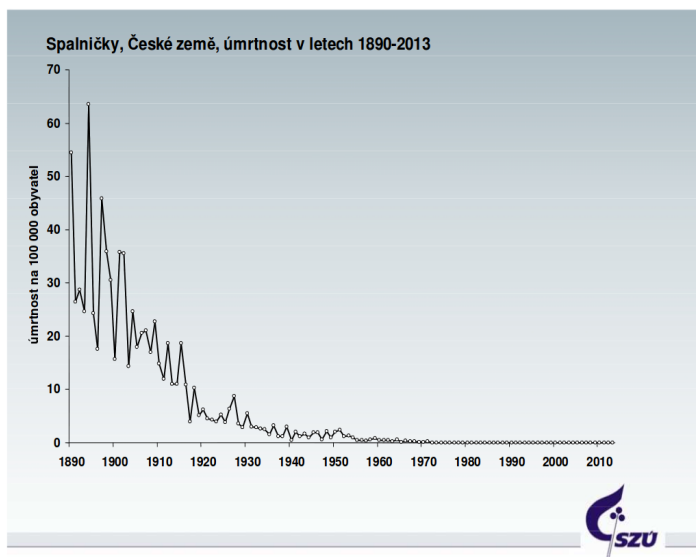
Studie porovnávající zdraví očkovaných a neočkovaných dětí

Kritici očkování už dlouho volají po tom, aby byla provedena studie porovnávající zdravotní stav očkovaných oproti neočkováným dětem. Stále častěji přicházejí svědectví lékařů i rodičů o tom, že **neočková****né děti trpí mnohem méně často infekcemi, alergiemi, ekzémem, autoimunitními a neurologickými poruchami.** Předpokládají, že imunitní systém neočkovaných dětí dostává šanci se přirozeně vyvíjet, kdežto nezralý imunitní systém dětí očkovaných v raném věku takovou šanci nedostává, očkování jejich imunitní systém programuje jinak a zvyšuje riziko rozvoje autoimunity. Stav imunitního systému navíc ovlivňuje i systém nervový. Očková**né děti také přijímají ve vakcínách různé toxické nebo kontaminující látky, se kterými si ne každé z nich umí poradit. I to může vést u některých z nich ke zdravotním problémům.**

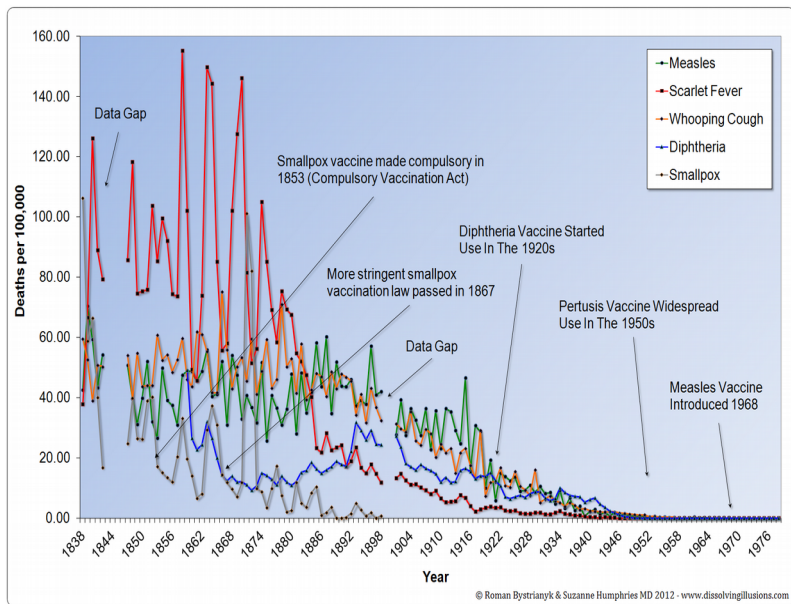
První vlaštovkou v této oblasti je pilotní studie provedená v USA u dětí v domácím vzdělávání, kde vyšlo najevo, že očkováné děti trpí mnohem častěji různými druhy onemocnění než děti neočkováné. Od alergií až po neurologické poruchy.

Snížení úmrtnosti na infekční onemocnění

Z historických údajů a statistik mapujících úmrtnost na infekční onemocnění vyplývají významně překvapující zjištění. Tvzení, že očkování samotné zachránilo v historii milióny životů, jen málo koresponduje s tím, jak se začala úmrtnost na infekční choroby snižovat už dávno před tím, než bylo očkování proti různým nemocem vůbec zahájeno. Nejmarkantněji je to vidět u **spalniček** (graf SZÚ, české země), proti kterým bylo

očkování zahájeno v r. 1969, ale i u **dalších infekcí**. Viz následující graf úmrtnosti na vybrané infekce ve Velké Británii.

(Vysvětlivky k anglickým názvům: measles - **spalničky**, scarlet fever - **spála**, whooping cough - **černý kašel**, diphtheria - **záškrt**, smallpox - **pravé neštovice**. **Graf** převzat z webových stránek ke knize Dissolving Illusions o historii očkování.)

Z druhého grafu vidíme, že došlo k výraznému poklesu úmrtnosti i na taková infekční onemocnění, proti kterým se nikdy neočkovalo - to je případ **spály** (scarlet fever) a to ještě před začátkem masového užívání antibiotik!

Za **výrazné snížení úmrtnosti** na infekční onemocnění vděčíme především sociálním a hygienickým opatřením, jako bylo zavedení kanalizace,

hygienického nakládání s odpadem, mytí rukou, dezinfekci, karanténním opatřením, sociálním vymoženostem jako byl zákaz dětské práce, zlepšení stravy a dalším výtvarným civilizace. Až poté přichází na řadu vliv očkování, které se na **zásadním** snížení úmrtnosti na infekční choroby podílelo mnohem nižší měrou, než se běžně uvádí.

Přínos očkování na snížení úmrtnosti a omezení výskytu očkovatelných infekcí je tedy třeba hodnotit racionálně. I když mělo a má očkování bezpochyby vliv na obojí, je mýtem, že **jen** díky očkování tu již nemáme spoustu smrtelných infekcí. **Očkování je pouze jedním z mnoha faktorů, které měly na vymýcení nebo výrazné potlačení infekčních chorob vliv.**

Přes obrovský pokles úmrtnosti na infekční choroby z výše uvedených důvodů i přes významné snížení výskytu některých infekcí díky očkování se **některé infekce vyskytují stále** a mohou být zvláště pro kojence nebo oslabené jedince ohrožením. Je však třeba vzít v úvahu i fakt, zda je vždy volena dostatečně účinná léčba určité infekce. Ve chvíli, kdy je velmi dobře známo, že spalničky spotřebovávají vysoké množství vitamínu A v těle a černý kašel by se měl spíše než antibiotiky zmírňovat účinným protokolem vysokodávkového vitamínu C, je při tragickém

vyústění onemocnění třeba se ptát, jaké nástroje léčby byly použity a v jakém zdravotním stavu jedinec byl.

Poznámka k vitamínu C: Tento velmi silný antioxidant, jehož použití je v léčbě různých infekcí a chorob [podpořeno vědeckými studiemi](#), se dočkal uznání v konvenční medicíně i při [léčbě akutní sepse](#).

Nežádoucí účinky a reakce

Kdyby nebylo nežádoucích účinků, které postihují očkované děti i dospělé, vakcíny by zajisté byly považovány za bezpečné a nikdo by plošné očkování nezpochybňoval. Samotný princip očkování i složení vakcín však ukazuje, že vakcíny být bezpečné z principu nemohou. Nejvyšší soud USA označil vakcíny za “[unavoidably unsafe](#)” (nevyhnutelně nebezpečné). Kritika očkování začíná zdola - u rodičů postižených dětí a lékařů, kteří jsou informovaní a mají otevřené oči. Jakákoli změna v projevu nebo zdravotním stavu dítěte v kratším nebo delším časovém odstupu po očkování může s očkováním souviset, i když to často lékaři i odpovědní činitelé nařizující povinné očkování odmítají. Je známo, a potvrzují to i lékaři obhajující očkování jako bezpečné, že nežádoucí reakce se ve zvýšené míře objevují u dětí s autoimunitními chorobami v rodině, u dětí s předcházející nežádoucí reakcí nebo u dětí, jejichž sourozenec má po očkování následky. I když značná část dětí očkování stále zvládá

dobře nebo jen s mírnými nežádoucími reakcemi, stále více nabubřelý očkovací kalendář může míru snášenlivosti očkování postupně snižovat. A zda se očkování může podílet na narušení imunitního nebo nervového systému, které se u dítěte projeví až v jeho pozdějším věku, se dá určit jen stěží. Odpověď záleží jen na tom, koho se zeptáte. Co všechno může být následkem očkování a co ne tak vůbec není jasné.

Když otevřete příbalový leták (SPC) k povinně očkované hexavakcíně, zjistíte, že např. nežádoucí účinek v podobě neurologické reakce (eufemisticky označený **neobvyklý pláč**, přesněji **encefalitický křik**), se může vyskytnout u jedné z 10 podaných dávek! A každé dítě se má podle povinného očkovacího kalendáře podrobit třem dávkám. Kdo vám zaručí, že zrovna vaše dítě neurologickou reakci nakonec bez následků překoná? I proto nyní Státní ústav pro kontrolu léčiv sleduje podezření na riziko narušení psychomotorického vývoje, apatie a rozvoj ekzému po očkování.

Po celém světě vyprávějí rodiče velmi podobné příběhy dětí, kterým očkování změnilo život: začaly být více nemocné, rozvinula se u nich autoimunita, epileptické záchvaty, poruchy spánku, zažívání, ztráta naučených dovedností a řeči, psychomotorický regres, narušená motorika, ztráta očního kontaktu, nezájem o sociální

kontakt, encefalitický křik, podrážděnost atd. atd. Nezřídka se objevují příběhy nalezení mrtvého miminka nebo batolete v postýlce velmi krátce po očkování v odstupu jednoho nebo několika dnů. Statisticky nejvyšší výskyt případů tzv. **SIDS** (syndrom náhlého úmrtí kojence) připadá právě na období, kdy jsou děti masivně očkovány. Otázka, zda [očkování k těmto případům může přispívat](#), by se jistě dala označit za lékařské tabu.

Desítky českých příběhů nežádoucích účinků očkování naleznete ke stažení ve třech dílech brožury [Jak zasáhl systém očkování do života některých rodin I-III](#). Team Vaxxed (autoři a spolupracovníci natáčení filmu VAXXED: Od zatajování ke katastrofě) natočil [několik tisíc příběhů rodičů](#), kteří vyprávějí své tragické příběhy dětí poškozených očkováním z různých koutů světa (USA, Austrálie, Nový Zéland, Velká Británie, Irsko). Více informací o nežádoucích účincích očkování a příbězích následků očkování najdete v článku [Kde najít informace o nežádoucích účincích očkování](#) na našem webu.

Apel na očkující rodiče

V ČR je **podhlášenost nežádoucích účinků očkování odhadována na 98-99 %**, to znamená, že **pouze 1-2 %** odhadované skutečné míry nežádoucích reakcí je

nahlášeno Státnímu ústavu pro kontrolu léčiv (SÚKL). SÚKL ve svém posledním Zpravodaji Nežádoucí účinky léčiv věnovaném vakcínám upozorňuje, že jde o statistiku hlášení **podezření** na nežádoucí účinky, jelikož není v ničíh silách a možnostech ověřit skutečnou souvislost očkování se zdravotní komplikací. Hodnotí se především časová souvislost. Bohužel hrozí, že zdravotní následky, které se objeví až v pozdějším věku dítěte, mohou být zcela přehlédnuty.

Sledujte proto vaše dítě po očkování, přečtěte si předem příbalové letáky (SPC) ke všem očkovaným vakcínám a jakoukoli změnu hlase ošetřujícímu lékaři a vyžadujte nahlášení nežádoucích účinků na SÚKL. [Hlásit můžete sami](#) i dodatečně. Podhlášenost možných nežádoucích účinků očkování je obrovská a jen důsledné sledování reakcí u dětí a odklad dalšího očkování po nežádoucích reakcích může vést k větší bezpečnosti očkování, která není vzhledem k velké neinformovanost lékařů i rodičů dostatečná.

KAPITOLA OSMÁ**Co byste měli vědět, pokud se rozhodnete neočkovat**

Obsah kapitoly:

1. Morální principy neočkování
2. Jak zvládat očkovatelné infekce

V první řadě je třeba podotknout, že být neočkovaný je v našem státě nelegální. Nejde tu o skutečnou imunitu vůči očkovaným infekcím, jde o to, zda má či nemá vaše dítě záznam v očkovacím průkazu. Část očkovaných dětí vůbec nemusí být ve skutečnosti chráněna a naopak neočkované dítě může být vůči některým očkovaným infekcím imunní. Skutečný stav imunity populace se prověřuje jen občas v sérologických přehledech Státního zdravotního ústavu. Jen někdy sdílí zvědaví rodiče výsledky hladin protilátek proti očkovaným infekcím u svých dětí na sociálních sítích.

Většinová společnost je intenzivně masírována masovými médii o zlych neočkovačích, biorodičích a

nezodpovědných lesanách. Nežádoucí účinky se všeobecně bagatelizují. Určitě jste se již setkali s už snad okřídleným rčením dětských lékařů a sester: *za celý svůj život jsem se nesetkala s nežádoucími účinky očkování!* I když to odporuje příbalovým letákům, údajům SÚKLu i zdravému rozumu, je třeba počítat s tím, že v případě neočkování vašeho dítěte budete s největší pravděpodobností narážet na velké nepochopení a především obviňování.

Neočkování není pro slabé povahy. Musíte převzít zodpovědnost za zdraví svého dítěte i za to, že když vám dítě onemocní očkovatelnou infekcí, vy jste ten, kdo ponese zodpovědnost a následky. Je třeba si uvědomit, že jdete proti systému, že stojíte proti autoritám a obrovské moci, které se jen málokdo dokáže veřejně postavit. Většina lidí nechce riskovat své kariéry a svoji pověst, i když sami buď na vlastní kůži zažili nebo si nastudovali, že očkování není žádný růžový a bezpečný sen. Protože kritizovat veřejně očkování je rozsudek společenské smrti. Neočkovat znamená stát se součástí “undergroundu” a část rodičů očkovací statut svého dítěte před veřejností raději důsledně tají.

1. Morální principy neočkování

Vynucováním očkování jsou porušována základní lidská práva. Nikdo není oprávněn vám nebo vašemu dítěti vynuceně vpravovat přímo do těla látku, která je potenciálně nebezpečná a může poškozovat zdraví. Látku, která není dostatečně testována z hlediska bezpečnosti a o jejíchž některých složkách, především solích hliníku, dodnes není známo, jak se v těle vlastně chovají. Je nevídané, že v době obrovských technologických možností tohle dosud nikdo přesně neví a oficiálně ani nezkoumá.

Nikdo předem nezjišťuje, zda vaše dítě – s unikátní genetickou výbavou a unikátními dispozicemi a vlivy prostředí – nebude reagovat na očkování nežádoucími účinky a zda nebude na celý život poškozeno.

Právní úprava očkování v ČR, i když ji Ústavní soud posvětil, rozhodně není přijímána bez kritiky. Na brilantní právní analýzu našeho systému očkování z pera soudkyně Ústavního soudu Kateřiny Šimáčkové, která k verdiktům Ústavního soudu k případům žalujícím povinnost očkování a represe na jeho vynucení vydala svá odlišná stanoviska, už jsme upozornili. Skutečně doporučujeme k důkladnému prostudování. Odkazy najdete [zde](#) a [zde](#).

Velmi ucelenou argumentaci proti povinnosti očkování najdete i v [evropské petici za dobrovolnost očkování](#) v zemích Evropy, na kterou už jsme také upozornili.

V případě, že dítě utrpí poškození zdraví po očkování, nesou následky rodiče i zdravotníci. Péče o děti s různými více či méně závažnými chorobami v souvislosti s očkováním může být i velmi nákladná, nehledě na to, co musí obětovat rodina takového dítěte. V případě velmi vážných celoživotních následků by měli mít rodiče nárok na odškodnění, což představuje další finanční zátěž pro stát. Několik let se o odškodňovacím zákoně následků očkování [pouze mluvílo](#). To, co letos představilo Ministerstvo zdravotnictví jako návrh tohoto zákona, se ukázalo jako [naprosto nepřijatelné](#), což jistě mnozí předpokládali. Přesto je možné podle následující [právní analýzy](#) žádat o odškodnění následků očkování i bez speciálního zákona.

2. Jak zvládat očkovatelné infekce

Jak zvládat nemoci, proti kterým se povinně očkuje, je “povinnou” výbavou všech rodičů, kteří se z různých důvodů rozhodli, že své dítě očkovat nenechají. Protože jakmile vaše neočkované dítě onemocní, určité si dokážete představit, co uslyšíte ze všech stran: *to je z*

toho, že je to dítě neočkované! Nezodpovědní rodiče! Na následky očkování se vás nikdo ptát nebude, ale očkovák bude chtít vidět každý. Když onemocní dítě očkované, zas tak moc se nestalo. Vzhledem k tomu, že bylo očkováno, má nárok onemocnět mírnou formou nemoci. Určitě uslyšíte, že jen díky očkování tuto nemoc přežije.

V první řadě byste tedy měli vědět, jakým způsobem podporovat imunitu dítěte z dlouhodobého hlediska (zdravá strava, netoxická domácnost, pohyb venku, dodávání vitamínů v chřipkových sezónách apod.) i při infekci. Velmi osvědčeným způsobem s nízkým rizikem nežádoucích reakcí je podávání vyšších dávek vitamínu C a to při jakékoli infekci. **Vitamín C** podporuje buňky imunitního systému, neutralizuje toxiny a likviduje volné radikály. Dokáže efektivně zmírnit průběh nemoci, ale je důležité ho užívat po celou dobu příznaků onemocnění.

Jak užívat vitamín C pro zmírňování průběhu **černého kašle** najdete v [léčebném protokolu](#) americké lékařky Suzanne Humphries. Tento protokol můžete obdobně využít i pro zmírnění jiných infekčních onemocnění.

Způsobů k posílení imunitního systému v boji proti infekci je mnoho a je vhodné užívat ty, se kterými máte dobré zkušenosti, ať už je to např. vitamín D,

kolostrum, betaglukany, bylinné extrakty, přírodní antibiotika, adaptogeny, homeopatika apod. Jedním z nejlevnějších prostředků a zároveň nejdostupnějších však zůstává vitamín C. Jakmile ho potřebujete, seženete ho velice rychle a v některých případech může být nenahraditelný.

Co se **spalniček** týče, je velmi dobře známo, že při onemocnění dochází k velkému spotřebování vitamínu A v těle. I WHO doporučuje v rozvojových zemích podávat dětem se spalničkami vitamín A. V těchto chudých zemích, kde děti jsou podvyživené, hygiena je na nízké úrovni a lékařská péče je hůře dostupná, mohou být infekční nemoci velmi závažné a smrtelné. **Podle údajů WHO snižuje podávání vitamínu A úmrtnost na spalničky o 50 %.** Více ke zvládání spalniček najdete na konci [článku o spalničkách](#) na našem webu.

Pokud vaše dítě onemocní spalničkami, je vhodné přidat k vitamínu A i vyšší dávky vitamín C. Významně tím snížíte riziko komplikací a přispějete k hladšímu průběhu nemoci.

Pokud nemáte zkušenosti s vyššími dávkami vitamínu C, vyzkoušejte si jeho účinky sami na sobě u běžných viróz nebo nachlazení. Přečtěte si výše uvedený protokol ke zmírňování černého kašle a řiďte se jím.

V žádném případě prvoplánově nesrážejte horečku! Pokud vaše dítě netrpí febrilními křečemi, není to zpravidla třeba. Horečka není nemoc, je to způsob, jak tělo zvyšuje efektivitu imunitního systému pro zvládnutí infekce. Srážet horečku znamená házet imunitnímu systému klacky pod nohy. To uznává už i slovuťný americký vakcinolog a velký propagátor očkování [Paul Offit](#). Srážení horečky nemá žádnou podporu v lékařské literatuře. Více si přečtete v článku [Důležitost horečky při infekcích](#).

Důslednou **karanténu** infekčního dítěte určitě není nutné zdůrazňovat. Pokud víte, že vaše dítě bylo v kontaktu s očkovatelnou infekcí, podle údajů o inkubační době této infekce dítě včas stáhněte z dětských kolektivů. Určitě nechcete poslouchat lamentující očkující rodiče, kteří budou obviňovat vaše neočkované dítě z přenosu infekce. Protože v těchto situacích se jasně ukazuje, že očkování není tak účinné, jak se uvádí, ale vina se hází pouze na neočkující a neočkované. Málokdy se někdo zamyslí nad tím, že za problémem stojí slepá víra ve stoprocentně účinné očkování.

Proto má onen na první pohled nelogický strach očkovaných z neočkovaných reálný základ: očkování

není stoprocentně účinné, i když by si to všichni jeho vyznavači přáli.

Častým argumentem proti neočkujícím je, že neočkovaní se “vezou jako černí pasažéři” na očkováním vytvořené kolektivní imunitě. Do určité míry to může být pravda. Tohle tvrzení ale narušuje právě fakt, že očkování jedinci vůbec nemusejí být skutečně chráněni. Také to, že očkování není jediným faktorem, díky kterému ke snížení úmrtnosti a výskytu infekcí v rozvinutých společnostech došlo. Není jasné, kolik dětí je v proočkované dětské populaci očkováním poškozeno oproti počtu těch, kteří být očkováni nemohou a navozenou vakcinační kolektivní imunitou mají být chráněni. V těchto počtech zůstává mnoho neznámých. Tato problematika je mnohem složitější než stále opakované fráze, ale zjednodušování a obviňování je vždy velmi účinný způsob, jak druhou stranu znevážit.

Kam se obrátit pro další informace:

Právní pomoc najdete v [PRÁVNÍ PORADNĚ Férové nemocnice](#) (provozuje Liga lidských práv).

Pokud vás problematika očkování zajímá více do hloubky, podrobnější informace najdete např. zde:

- A. Strunecká – [Varovné signály očkování](#) a další knihy
- L. Eleková – [Očkování, poruchy imunity a vývoje](#)
- M. Hirte – [Očkování pro a proti](#)
- J. Vavrečka – [obsáhlý soubor článků na webu Vitalia](#) (najdete zde články k různým tématům očkování z medicínského i právního hlediska)
- Beseda [Očkování pro a proti](#) (přepis besedy, které se účastnila Mudr. Eleková, vakcinolog prof. Prymula a právnička Ligy lidských práv Z. Candigliota)
- [Jak si nenechat vyhodit neočkované dítě z mateřské školy](#)
- ti, kdo vládnou angličtinou, najdou mnoho komplexních informací o problematice očkování v přednáškách, člancích a knize americké lékařky [dr. Suzanne Humphries](#).

Byla pro vás e-kniha užitečná? Dozvěděli jste se něco nového? [Řekněte o ní](#) svým přátelům a sdílejte ji na Facebooku.

Doporučení, náměty a připomínky k e-knize nám prosím pište prostřednictvím našeho [kontaktního formuláře](#), děkujeme.

Pokud chcete dostávat informace o aktualizacích e-knihy, [zaregistrujte](#) se k odběru novinek na našem webu, pokud jste to ještě neudělali.

Podpořit nás můžete sdílením e-knihy i finančně. Líbí se vám naše e-kniha a sdílíte cíle naší iniciativy? Budeme si velmi vážit libovolných příspěvků na naši činnost, **děkujeme! Číslo účtu je **2101483987/2010**.**